

10

72. ÅRGANG OKTOBER 1976 6 KR. INKL. MOMS

SKAKBLADET

DANSK SKAK UNION

Dansk Skak Union	242
<i>Bent Larsen</i> : Interzoneturneringen i Biel	243
Skak i radioen	248
Experimenter med SKAKBLADET (4)	248
<i>Leo Krøner</i> : At komme hinanden ved	249
k-skak top-20 listen	250
Skoleskak	251
Nye rettelsesblade og nyt bind til	
Skakhåndbogen	252
Nyt om uddannelsesprogrammet	252
Klubledere og gymnasieskakken	253
Indbydelse til gymnasie- og HF-turneringen	253
Ændret rabatorgning for grupperejser hos DSB	253
Divisionsturneringen 1976/77	253
<i>Bent Larsen</i> : Find mestertrækkene	254
<i>Leif Kristensen</i> : Junior-DM	255
<i>Merete Haahr</i> : DM for damer 1976	256
<i>Erling Mortensen</i> : 7. Agnes	
Litzenbergerturnering	256
<i>Thorbjørn Rosenlund</i> : Højfjeldsskak	257
<i>Thorbjørn Rosenlund</i> : Duisburg 76	258
<i>Thorbjørn Rosenlund</i> : Jubilæumsturnering i	
Lemvig	259
<i>Bent Kølvig</i> : Slotsskak i sommervarmen	260
<i>Jens Enevoldsen</i> : Sidste brev til Hågen	262
<i>Jens Hågen Hansen</i> : Brev til skuffet »far«	262
Fra læser til læser	262
Sommerkonkurrencen	264
Problemskak	265
Korrespondanceskak	267
Turneringer	269

PARTIER

Byrne 247, 248 (2) - Diaz 244 - Feldmann 259 - Geller 247 (2) - Larsen, B. 244, 245, 246 - Liberzon 246, 247 - Nielsen, P. E. 259 - Pedersen, E. 259 - Portisch 247 - Rosenlund, T. 259 - Smyslov 246, 248 - Sosonko 247 - Tal 245, 246, 248.

OMSLAGSBILLEDET

Bent Larsen, som nu er klar til næste etape i kampen om verdensmesterskabet, kandidatturneringen. Lodtrækning hertil vil først blive foretaget, når omkampen mellem Tal, Petrosjan og Portisch er spillet.

(Nordisk Pressefoto)

Stof til nr. 11 skal være redaktøren i hænde senest d. 5. oktober og til nr. 12 senest d. 4. november.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: Steen Juul Mortensen, Holmparken 32, 7400 Herning, Tlf. (07) 22 10 29.

Kasserer: Finn Larsen, Horsensvej 14, 8900 Randers. Tlf. (06) 43 39 40. Giro 9 29 55 93.

Sekretær: Bjørn Laursen, Hybenvej 21, 8763 Rask Mølle. Tlf. (05) 67 87 80.

Juniorleder: Ole Balslev, Overdammen 12, 6760 Ribe. Tlf. (05) 42 04 45.

Presse og propaganda: Svend Novrup, Forhåbningsholms allé 33, 3, København V. Tlf. (01) 22 23 93.

Chef k-skakafdelingen:

Knud Fischer, Borgergade 32, 6064 Jordrup. Tlf. (05) 55 62 50.

Dansk Skak Unions ratingkomité:

Alle henvendelser til: Lasse Appelquist, Hvalsøvej 328, Tingerup, 4360 Kirke-Eskilstrup. Tlf. (03) 40 91 70.

Dansk Skak Unions skaknævn:

Alle henvendelser til: Jørgen Åskov, Dybbølvej 22, 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 86 43.

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Formand: Kaj Blom, Grenhusene 48, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 82 69.

Kartoteksfører:

Willy Lundgreen, Asser Riigsvej 8, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 20 42. - Alle ændringer til klubfortegnelsen skal sendes til denne adresse.

Dansk Skak Unions Støtteforening:

Formand: Bjarne Jensen, Gudrunsvvej 66, 3. t.h., 8220 Brabrand. Tlf. (06) 15 01 41.

Nye klubber

7. hovedkreds

Morsø Skakklub, ved sammenlægning af Midt-mors Skakklub og Sydmors Skakklub. Formand: Tage Andersen, »Møllegården«, Ø. Jølby, 7950 Erslev. Tlf. (07) 74 16 45. Spillested: Hotel Bendix, Nykøbing. Spilleaften: Tirsdag.

8. hovedkreds:

Unionen byder Jernløse Skakklub velkommen. Formand: Torben E. Rasmussen, Ringstedvej 229, Kvanløse, 4300 Holbæk. Tlf. (03) 48 32 68. Spillested: Sdr. Jernløse Realskole. Spilleaften: Tirsdag.

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds:

Stationsbyens Skakklub/Avedøre har fået ny formand: J. F. Andersen, Bymuren 95, 4 t.v., 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 53 76.

Søllerød Skakklub har fået ny formand: Kristian Kjær, Bergsøe Kollegiet, vær. 2005, Skodsborgvej 190, 2850 Nærum.

Vanløse Skakklub har fået ny formand: Niels Møller Rendlev, Midgårdsgade 15, 1, 2200 København N.

Fortsættes side 271

SKAKBLADET

Medlemsblad for Dansk Skak Union . Oktober 1976 . Nr. 10 . 72. årgang

Redaktion: Hans Rasmussen

Medarbejdere: Bent Larsen, Svend Hamann, Ole Jakobsen, Eigil Pedersen, Jørn Sloth o.a.

Problemskak: Jan Mortensen og J. P. Toft

Interzoneturneringen i Biel

Af BENT LARSEN

Hedebølgen under første del af turneringen giver mig atter anledning til at spekulere over, hvorfor så mange FIDE-turneringer lægges på den varmeste årstid. Jeg er som bekendt verdensmester undtagen i juli. Bagefter kom der en periode med helt usædvanligt koldt vejr, og senere skiftede det atter et par gange. Trods adskillige forkølelser og lettere halsbetændelser blev mærkeligt nok ingen partier udsat, hvilket med det meget stramme turneringsprogram ville have skabt problemer.

Ellers var der ikke særlig meget at klage over i forbindelse med arrangementet, og i hvert fald mindre end ved de fleste andre FIDE-turneringer. Et par spørgsmål angående lodtrækningen og programmet burde være behandlet inden lodtrækningen, kontoret i Amsterdam havde ikke været opmærksom på konsekvenserne af den sidste studehandel, hvor deltagerantallet blev udvidet fra 18 til 20. Men i det store klare-

de den lille provinsby Biel altså arrangementet udmærket.

Under en så lang turnering får alle favoritterne dårlige perioder, og til ære for de læsere, der virkelig vil studere forløbet, har jeg lavet en runde-for-runde tabel. Man kan se Tals dårlige start og fine slutspurt, man kan se, at Geller og Gulko ikke spillede nogen fremtrædende rolle, at den overraskende lavt placerede Matanovic faktisk startede pænt etcetera.

Deltagelsen undergik jo en enkelt ændring kort før starten, Kusmin blev erstattet af Smyslov. Kusmin påstås at lide af en hjertesygdom, men vistnok ikke særlig alvorlig. På den Elo-liste, der i sin tid dannede grundlaget for invitationen, havde han og Smyslov samme rating, og FIDE lod det sovjetiske forbund bestemme. Dengang protesterede Smyslov kraftigt mod forbigåelsen, nu kom han altså med alligevel. Der er forskel på små og store lande i FIDE, og det

Biel 1976

11. juli-7. august

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	pts.
1. IGM Larsen, Danmark	-	½	1	0	½	½	0	½	1	½	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	12½
2. IGM Tal, Sovjet	½	-	1	½	1	0	1	½	½	½	½	½	½	½	½	½	½	1	1	1	12
3. IGM Portisch, Ungarn	0	0	-	½	½	½	½	1	1	1	1	1	1	½	0	½	1	0	1	1	12
4. IGM Petrosjan, Sovjet	1	½	½	-	1	½	½	½	½	½	½	1	½	½	½	1	½	0	1	1	12
5. IGM Hübner, Vesttyskl.	½	0	½	0	-	½	½	½	½	1	½	½	1	½	1	½	1	½	1	1	11½
6. IGM Smyslov, Sovjet	½	1	½	½	½	-	0	1	½	½	½	½	1	½	½	½	1	1	½	½	11½
7. IGM Byrne, USA	1	0	½	½	½	1	-	½	½	0	½	½	½	½	1	½	1	1	½	1	11½
8. IGM Andersson, Sverige	½	½	0	½	½	0	½	-	0	0	½	½	½	1	½	1	1	1	1	1	10½
9. IGM Smejkal, Tjekkosl.	0	½	0	½	½	½	½	1	-	1	½	0	0	1	½	½	½	1	½	1	10
10. IGM Csom, Ungarn	½	½	0	½	0	½	1	1	0	-	½	0	1	1	0	1	0	1	1	½	10
11. IGM Geller, Sovjet	½	½	0	½	½	½	½	½	½	½	-	1	½	0	½	½	1	0	1	1	10
12. IM Sosonko, Holland	½	½	0	0	½	½	½	½	1	1	0	-	½	½	½	½	½	½	½	1	9½
13. IM Rogoff USA	½	½	0	½	0	0	½	½	1	0	½	½	-	½	1	0	½	1	1	½	9
14. IM Gulko, Sovjet	½	½	0	½	½	½	½	0	0	0	1	½	½	-	½	½	0	1	1	1	9
15. IGM Liberzon, Israel	0	½	½	½	0	½	0	½	½	1	½	½	0	½	-	1	½	½	1	½	9
16. IM Sanguinetti, Argent.	0	½	1	0	½	½	½	0	½	0	½	½	1	½	0	-	½	½	½	1	8½
17. IGM Matanovic, Jugosl.	0	½	½	½	0	0	0	0	½	1	0	½	½	1	½	½	-	½	½	1	8
18. IM Castro, Columiba	0	0	0	1	½	0	0	0	0	0	1	½	0	0	½	½	½	-	1	½	6
19. Lombard, Schweiz	0	0	1	0	0	½	½	0	½	0	0	½	0	0	0	½	½	0	-	1	5
20. IM Diaz, Cuba	0	0	0	0	0	½	0	0	0	½	0	0	½	0	½	0	0	½	0	-	2½

virker irriterende, når f.eks. Sovjet får lov at bestemme i spørgsmål, hvor vi andre bare har at finde os i FIDEs afgørelser. Spørgsmålet om trediepladsen i kandidatturneringen viser det samme. Jeg har i hvert fald aldrig fået at vide, at den match godt kunne vente et par år. To gange har jeg spillet den i begyndelsen af året efter kandidatturneringen (mod Geller og Tal) tredie gang gad jeg ikke på FIDEs minimumsbetingelser. Nu har Spasskij og Petrosjan altså kunnet lade to år gå, og hvis Petro i omkampen med Tal og Portisch undgår sidstepladsen, kan Spasskij uden videre træde ind på den plads, som Fischer ikke vil gøre brug af. Det eneste, man i den forbindelse kan rose vismændene i Amsterdam for, er, at man i sidste øjeblik fandt ud af at udsætte kandidatturneringslodtrækningen, som man gerne ville have foretaget ved et møde d. 18. august. Det havde næsten været det samme som at lade Petro bestemme, hvem han ville spille med i første omgang. Han har iøvrigt den bedste Sonneborn, Portisch den dårligste, hvilket afgør i tilfælde af ligestilling.

Det er mit indtryk, at den danske presse dækkede turneringen ret godt, således at forløbet i store træk er kendt. Jeg førte næsten hele tiden og mener, jeg var mindre nervøs end nogen anden af favoritterne. Men i 15. og 16. runde skete der altså to katastrofer. Navnlig det sidste af disse to nederlag, mod Byrne, var skræmmende, jeg var dårligt tilpas og kunne ikke koncentrere mig. En nem gevinst mod Matanovic rettede op på det, og det meget vanskelige parti mod Smejkal, vel nok min bedste præstation i turneringen, satte kronen på værket. Egentlig synes jeg ikke, jeg har ret mange partier at vise frem, solidt arbejde, ingen glansnumre. Midt i turneringen spillede jeg for forsigtigt, ellers havde jeg nok scoret flere points. Mange af mine åbninger var af den harmløse, uteoretiske slags, afslørede ikke mange hemmeligheder. Men jeg havde jo heller ikke forberedt mig, undtagen på tennisbanen.

Mecking vandt i Manila, fordi han var velforberedt. Ljubojevic kiksede, fordi han havde forberedt sig for meget. Jeg vandt i Biel, fordi jeg var kold og rolig og uforberedt. Det må læserne nu tage for, hvad det er. Læst på den rigtige måde er det ikke noget paradoks. Iøvrigt kunne man bedre forberede sig på Manila-gruppen, der rummede en række unge spillere af den type, der bliver ved at spille den samme kritiske sicilianske variant, til de løber ind i en katastrofe.

Hübner startede svagt, men heldigt, i 2. halvleg spillede han stærkt indtil den helt ubegribelige tragedie mod Petro i næstsidste runde. I Tyskland går man nu rundt og siger, at han åbenbart ikke ville kvalificere sig. Jeg tror, det er et af de tilfælde, hvor ingen forklaring er den bedste forklaring. Men da der var et par timer tilbage af næstsidste runde, stod Hübner altså til gevinst mod Petro og Smyslov mod Diaz, og turneringen syntes næsten afgjort, med en

lille omkampchance for Tal. Så kiksede Smyslov, der virkede nervøs og spillede alt for hurtigt. Og så kom tyskerens uforklarlige overseelse.

I forbindelse med Smyslovs snublen på målstregen kan man spekulere på hans alder (55) i forbindelse med turneringens længde. Engang fandt FIDE ud af, at 24 deltagere var for mange. Ved næste studehandel kommer man op på 22.... Tal spillede altså stærkt i turneringens anden halvdel og frembragte flest publikumspartier. Petro var kolossalt heldig til slut (han stod dårligt igen i sidste runde mod Diaz), hvis man går ud fra, at han var interesseret i kandidatturneringen. Mange af hans remiser pegede i en anden retning. Portisch' spil var meget usikkert, men da han efter det overraskende nederlag til Lombard var næsten ude af sagaen, lykkedes det ham altså at samle sig sammen til en slutspurt. Den indledtes med en gevinst mod Andersson, der efter at have spillet en meget beskeden rolle var nået op i nærheden af førerfeltet.

Byrne spillede med større energi og ærgerrighed, end jeg havde tiltroet ham. I sidste runde var han i tabsfare mod Andersson, men hvis svenskerens vinge var faldet 5 sekunder før, havde amerikaneren været med i omkampen! I det hele taget kan man anstille mange spekulationer. Hvis jeg havde tabt til Hübner kunne sidste runde have resulteret i en syddelt førsteplads! Sådant en omkamp skal formodentlig være dobbeltrundig, så det var blevet en helt ny turnering.

Mecking skal have udtalt, at Manila var den stærkeste af de to grupper, han vurderer de unge spillere højt. Tal har sagt det modsatte, og Vasjukov, der var i Biel som Petrosjans sekundant, siger, at Biel var »en hel kategori« stærkere. Jeg er ikke uenig, selv om forskellen blev tydeligere p.gr.a. Spasskij's ikke forudseelige svigten. I Biel var Geller den eneste favorit, der aldrig kom med i løbet, Smejkal spillede heller ikke nogen stor rolle. Men når man starter med en halv snes favoritter er det netop i overensstemmelse med statistisk og sandsynlighedsberegning, at en eller to går ud. I svenske aviser var Andersson for resten en af favoritterne, og den nye stjerne Gulko optrådte i en del forudsigelser. Selv plejer jeg at være en dårlig profet, men mit Larsen, Petro og Portisch kan nå at blive rigtigt endnu. Det bør dog ikke glemmes, at Tal kun tabte et parti i Biel, og det var endda et unødvendigt og ulogisk nederlag i gunstig stilling. Portisch får det svært.

1. runde

5947

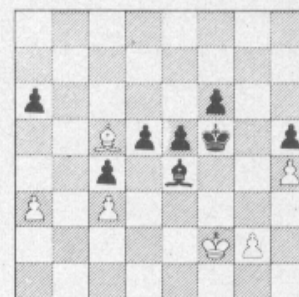
Siciliansk

Hvid: Diaz Sort: Larsen

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, a6 5. Le2,

Dc7 6. 0-0, Sc6 7. Sc3, Sf6 8. a3. Spilles sjældent, men undviger de komplicerede varianter efter 8. Le3, Lb4 (der dog for tiden giver sort dårlige resultater). 8. —, Sxd4. Står ikke i Encyclopedia, men mod 8. —, Ld6 kommer 9. Sxc6, bxc6 10. f4 i betragtning. 9. Dxd4, Ld6 10. Kh1, Le5 11. Dd3, b5 12. f4, Lxc3 13. bxc3, Lb7. Som i visse varianter af Nimzo-indisk har hvid løberparret, men sort den stærkeste løber! 14. e5, Sd5 15. Tf3. Det fremgår af de små kodetegn på min partiliste, at jeg nu var særdeles godt tilfreds. Hvid er ved at planlægge et forhastet angreb. 15. —, Tc8 16. Ld2, Se7 17. Th3, h6 18. Dg3, Sf5 19. Dg4, 0-0 20. Ld3, f6! 21. Lxf5, exf5 22. Dg6! Bedre end 22. Dxf5, fxe5. 22. —, Dc6 23. Tg3, Tf7 24. Dxf5. 24. Dxh6? Dxdg2†. 24. —, Te8 25. Dh5, fxe5 26. f5, Tef8! 27. Tf1. 27. Lxh6? Txf5! 27. —, Tf6 28. h3, Dc4 29. Kg1? Sort står i alle tilfælde klart bedst. 29. —, Dxf1† 30. Kxf1, Txf5† 31. Dxf5, Txf5† 32. Kg1, Kf7 33. Td3, Ke6 34. Tg3, Kf7. Det er svært at vælge, når man har flere gevinstmetoder. 34. —, g5 var godt nok, f.eks. 35. h4, gxh4 36. Tg6†, Tf6 37. Txf6†, Kxf6 38. Lxh6, Le4. Eller 36. Tg4, Th5 37. Tg6†, Kf5 38. Txa6, Lc6. 35. Td3, Ke7 36. Tg3, Tf7 37. c4, bxc4 38. Tg6, Kf8 39. Tb6, Le4 40. Lb4†, Kg8 41. Tb8†, Kh7 42. c3, Tf6 43. Te8, d6 44. Td8, d5 45. Td6. 45. Te8, Tg6 46. g4, h5. 45. —, h5 46. Txf6, gxf6 47. Lc5, Kg6 48. h4, Kf5 49. Kf2. Som det efterhånden kom til at fremgå af turneringstavlen, var cubaneren den, man absolut skulle vinde over. Det havde jeg også gjort efter 49. g3, bl.a. 49. —, Kg4 50. Kf2, f5 51. Ld6, f4 52. Lxe5, fxc3† 53. Lxg3, d4!, hvid har ikke bedre end 54. Le5, dxc3, hvorefter Sort får fat i h-bonden.

49. —, Lxg2! Det hemmelige træk. Ved synet af det opgav hvid straks, tre dage senere. Efter 50. Kxg2, Ke4 dominerer den sorte konge hele stillingen. 0-1.

5. runde

5948

Spansk

Hvid: Tal Sort: Larsen

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7. Sidst jeg havde denne stilling med sort var i 1959! 6. Te1, b5 7. Lb3, d6 8. c3, 0-0 9. h3, Sa5 10. Lc2, c5 11. d4, Sd7. Keres' træk, lanceret i kandidatturneringen 1962 mod Fischer og Tal. 12. Sbd2, exd4 13. cxd4, Sc6 14. Sb3, a5 15. Le3, a4 16. Sc1, exd4 17. Sxd4, Sxd4 18. Lxd4, Lf6 19. Se2, Lb7 20. Dd2, Te8. Altsammen teori. Her tilbød jeg remis. Bonden på d6 er svag, men de sorte officerer står godt. Nogle eksperter anser hvids stilling for fordelagtig, det gør jeg ikke. Men Tal ville altså spille, han havde jo tabt til Smyslov i 2. runde. 21. Sc3, Lc6 22. Tad1, b4 23. Sb1. 23. Sd5, Lxd5 er nærmest gunstigt for sort. 23. —, Da5 24. Lxf6, Sxf6 25. Dd4, Dc5 26. Dxc5, dxc5. c5 er lidt svag, men til gengæld kan springeren på b1 ikke lave mange Tal-kombinationer. 27. e5, Sd5 28. Le4, Se7 29. Tc1. Efter 29. Sd2, Tad8 står sort udmærket. 29. —, Lxe4 30. Txe4, Tad8 31. a3, Sc6 32. axb4. Naturligvis ikke 32. Txc5, Td1† 33. Kh2, Sb8! 32. —, Sxb4 33. Sc3, Sd3 34. Tc2, Td4 35. Td2, Txe4 36. Sxe4. Remis. 1/2 - 1/2.

Stillingen-runde for runde

	runde:1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. Smejkal	½	1	2	2½	2½	3½	4	4	4½	5½	5½	6½	7	8	8½	9	9½	9½	10
2. Hübner	1	1½	2	3	3½	4½	5	5	5½	6½	7	7½	8	9	10	10½	11	11	11½
3. Diaz	0	0	0	0	0	0	½	½	½	½	½	½	½	1	1½	2	2	2½	2½
4. Sanguinetti	0	0	½	1	1½	2½	3	4	4½	5	6	6½	6½	7	7½	7½	7½	8	8½
5. Rogoff	0	½	1	1½	2½	2½	3	3	3½	4	4½	4½	5½	6	6½	7½	7½	8½	9
6. Gulko	1	1½	2	2½	2½	2½	3	4	4½	5	5½	6	6	7	7	7½	8½	9	9
7. Tal	½	1	1	1½	2	2½	3	4	5	5½	6	6½	7½	8½	9½	10	10½	11½	12
8. Portisch	½	1½	2½	3	3½	3½	4	5	5½	6½	6½	7½	8½	8½	9	9	10	11	12
9. Lombard	0	0	0	0	½	½	½	1	1½	1½	2½	3	3	3	3	4	4½	4½	5
10. Andersson	½	1½	2	2	2½	2½	3	3½	4½	4½	5	6	7	7½	8½	9	9	10	10½
11. Sosonko	½	1	1½	2	3	3	3½	3½	4	4½	5½	6	7	7½	8	8½	9	9	9½
12. Castro	1	1	1½	1½	2	2	3	3	4	4	4½	4½	5	5½	6	6	6	6	6
13. Liberzon	½	1½	2	2½	3	3	4	4½	5	5½	5½	6	6½	6½	7	8	8	8½	9
14. Csom	½	½	1½	2½	2½	3½	3½	4½	5	5½	6	6½	6½	6½	6½	7	8	9	10
15. Geller	0	½	½	1½	2	3	3	3½	4	4½	5	5½	6	7	7½	8	9	9½	10
16. Smyslov	1	1½	2½	3	3½	4½	5	6	6½	7	7½	7½	8	8½	9½	10	10½	11	11½
17. Petrosjan	1	1½	2	2½	3	4	4½	5½	5½	6	6½	7	7½	8	9	9½	10	11	12
18. Larsen	1	2	2½	3	3½	4½	5½	6	6½	7½	8½	9	9½	10	10	10	11	12	12½
19. Matanovic	0	1	1½	2	3	3½	4	4½	4½	5	5½	6	7	7	7	7½	7½	7½	8
20. Byrne	½	1	1½	2½	3½	4½	5	5	5½	6	6½	7½	7½	8	8½	9½	10	11	11½

Der kunne følge 36. —, Sxe5 37. Sxc5, Sc4 38. Td4, Sxb2 39. Sxa4.

På en måde et af turneringens korrekteste partier, men først og fremmest et eksempel på den sikre stil, det lykkedes mig at holde i 14 runder.

11. runde

5949

Siciliansk

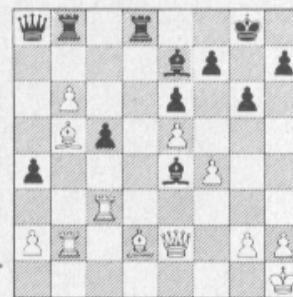
Hvid: *Liberzon* Sort: *Larsen*

I de sidste ni runder havde jeg udelukkende stormestre, dette er altså det første af disse partier. Liberzon var startet ganske godt og kunne ikke uden videre anses for en af dem, man absolut skulle vinde over.

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sc6 5. Sc3, Dc7 6. Le2, a6. Jeg er ikke ekspert i Paulsen-varianten, men teorien har i de sidste år frembragt langt færre nyheder end i Najdorf eller dragen. 7. 0-0 Sf6 8. Kh1. Står i bøgerne, men det gør fortsættelsen ikke. 8. —, Lb4. Det fornuftigste er 8. —, Le7 9. f4, d6 med overgangen til Scheveningensystemet, hvor man kan glæde sig over, at Hvid har brugt tid til Kh1. Desuden kan 8. —, Sxd4 9. Dxd4, Lc5 spilles. 9. Sxc6! bxc6 10. f4! Ikke fjerntliggende, 10. —, Lxc3 11. bxc3, Sxe4 12. Dd4, Sf6 13. La3 må være usundt for sort. Men jeg vidste altså ikke, at Parma spillede sådan med Hvid mod Liberzon i en turnering i Israel i foråret. Man kan ikke kende alle mesterpartier, selv om man får en snes skakblade. Partiet endte iøvrigt remis, og så bliver det jo ikke publiceret ret mange steder. 10. —, d5 11. e5, Sd7 12. Sa4! Sb6 13. c4, Le7 14. Le3, Sxa4 15. Dxa4, Ld7 16. Dc2, Db7 17. Ld3, g6 18. Tab1, a5 19. Df2, 0-0 20. Tfc1. Udmærket, på c8 står det sorte tårn nemlig i vejen for Lc8-a6. 20. Lc5 gav intet p.g.a. 20. —, Lxc5 21. Dxc5, Db4! 20. —, Tfc8 21. b3(?). I en lignende stilling lukkede Parma med c5! og gik i gang med nogle angrebsbestræbelser på kongefløjen. Jeg havde tænkt mig modforholdsregler i stil med h5, Kg7 og Th8 samt Lc8-a6, men med hvid løber på d4 spøger f4-f5, og den sorte stilling er slet ikke behagelig. Parma fremsatte den pudsige formodning, at Liberzon havde glemt deres parti!! Det er muligt. Han brugte en time til de første 14 træk og er nu oppe på over halvanden. 21. —, Db4 22. Tc2? Et meget uheldigt træk, og værre bliver det af, at han senere ikke erkender fejlen i tide. De to tårne står på samme diagonal, og Tb1 står u-dækket. Læg nu mærke til, hvad der sker med den indemurede Ld7. 22. —, a4! 23. Ld2, Db7 24. b4, c5 25. b5, Tab8 26. De2(?) T2c1 26. —, dxc4 27. Lxc4, Lc6 28. b6? Jeg gentager: T2c1! Men sort står allerede fint. 28. —, Tcd8 29. Tc3? Som sagt, T2c1. 29. —, Le4 30. Tb2. De små kombinationer begynder at optræde. For det første var der 29. —, Lxg2†, der vinder en bonde, men ikke partiet. For det andet

strandede 30. Ld3 på Txd3! 30. —, Dc6 31. Lb5, Da8! Den bemærkelsesværdige kombi 31. —, Dxb6? 32. Dxe4, Td4 med hensigten Tb4 strander på 33. Dc2!

32. Ld3? Hvid er i tidnød og ser ikke den store betydning af dronningstillingen på a8. I alle tilfælde var stillingen dog vanskelig, og sort bør også vinde efter 32. Lc4, a3 33. Tbb3, Lxg2†. Hvis hvid holder a2 dækket med 33.

Tb5, er 33. —, Td7 stærkt, 1. række er blød, og der lurer også erobring af b6 med Ld8. 32. —, a3! Med afgørende fordel: 33. Lxe4, axb2; 33. Tbb3, Txd3; 33. Tb5, Lxd3; 34. Txd3, Txd3 35. Dxd3, Da6. 33. Tb1, Txd3 34. Txd3, c4 35. Td7, Lxb1 36. Txe7, Txb6 37. Dxc4, Lxa2 og hvid opgav. 0-1.

Et pudsigt parti, hvor Hvid tilsyneladende blev helt demoraliseret, da modgangen begyndte.

3. runde

5950

Spansk

Hvid: *Tal* Sort: *Smyslov*

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, g6. Smyslov gider ikke studere Smyslov-varianten i spansk, så lidt som Najdorf vil være med i teoriræset i Najdorf-varianten i siciliansk. 3. —, g6 er lige så godt som eksempelvis 3. —, Sge7. 4. c3, d6 5. d4, Ld7 6. dxe5, dxe5. Efter 6. —, Sxe5 7. Sxe5, dxe5 8. Db3 kommer sort i vanskeligheder. 7. De2, Lg7 8. Le3, Sge7 9. Sbd2, a6. Sort vil udføre manøvre Sd8-e6 uden at bytte sin hvidfelterede løber af. At dømme efter parti-fortsættelsen er planen tvivlsom. I betragtning kommer Sc8. 10. Lc4, Dc8 11. 0-0, 0-0 12. b4! Sd8 13. a4, Se6 14. Sg5! Sc6. Det tog sort 35 minutter at indrømme, at 14. —, Sf4 15. Lxf4, exf4 16. e5 er dårligt. Fra nu af har hvid overtaget, og Smyslov er ved at komme i tidnød. 15. Sxe6, Lxe6 16. Sb3, Sd8 17. Tad1. 17. a5, Lxc4 18. Dxc4, De6 er holdbart for sort. Men nu er denne manøvre tvivlsom p.g.a. 19. Dxe6, Sxe6 20. Sa5! At Tal tænkte temmelig længe her skyldes nok den sædvanlige vanskelighed: man trækker altid det forkerte tårn. Faktisk anser jeg 17. Tfd1 for nøjagtigere, men hvid står i begge tilfælde klart bedst. 17. —, b6 18. Ld5, Lxd5 19. Txd5, Se6 20. Tfd1, De8 21. a5, Da4 22. Dc2, Sf4 23. T5d2, Dc6 24. g3(?) Ikke 24. axb6, cxb6 25. Td6, Dxc3! Men med 25. g3! gav denne fortsættelse sort færre svindelchancer end partiet. 24. —, Sh3† 25. Kg2, f5! Smyslov har 13 minutter til 15 træk, Tal over det dobbelte. 26. axb6, f4 27. Lc5. 27. Kxh3, f3 28. g4 er gunstigt for hvid, og 27. —, fxe3 28.

fxe3 giver klar positionsfordel. 27. —, f3†! 28. Kf1, exb6! 29. Lxf8, Txf8 30. Dd3, Kh8. Stillingen begynder at blive rodet, der truer forskellige dronningmanøvrer til h3, og Lg7 kommer i nogle tilfælde med via h6. 31. Dd5, Dxc3 32. b5, axb5 33. Dxb5, Dc8 34. Dd7? Der er stadig fordel med 34. Tc1!, f.eks. 34. —, Dg4 35. Dd7! 34. —, Dc4† 35. Td3? Og med 35. Dd3! Tal havde her 10 minutter tilbage og trak hurtigt. 35. —, Sg5. Smyslov har kun 5 minutter, men stillingen er ikke uden chancer. 36. Sd2, Dc2 37. Ke1?? Sxe4 38. Ta1?? Sc5. Hvid opgav. 0-1. En mærkelig afslutning. Nu gik Tal hen og blev første halvlegs remiskonge, medens Smyslov med stor energi kæmpede i førergruppen.

5951 Benko-gambit

Hvid: *Portisch* Sort: *Geller*

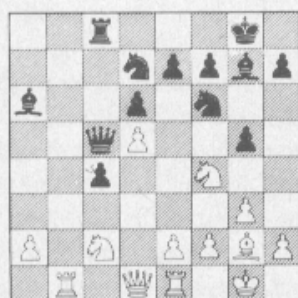
1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5. Da Vasjukov vandt over Portisch med denne gambit i Manila 1974, kan man godt regne med, at den flittige ungarer har dannet sig en meget velfunderet mening om, hvordan den merbonde skal udnyttes. 4. cxb5, a6 5. bxa6, Lxa6 6. g3, d6 7. Lg2, g6 8. b3!? En kendt idé, der dog aldrig har været særlig populær. Hvid undgår det sædvanlige tryk mod b2, mens hans springere bliver i første omgang ret passive. 8. —, Lg7 9. Lb2, 0-0. Haster egentlig ikke, og hvis man vil lede efter forstærkninger på dette tidlige stadium, kan man give sig til at undersøge 9. —, Sbd7 med ideen 10. Sh3, h5!? 10. Sh3, Sbd7 11. 0-0, Db8. Her er der mange muligheder, bl.a. Tb8 og Sb6. 12. Lc3, Tc8 13. Te1, Ta7 14. Sf4, Tb7 15. Sa3, c4. Altsammen logisk spillet af sort, men måske alligevel ikke godt nok. 16. b4, Txb4 17. Lxb4, Dxb4 18. Sc2, Dc5 19. Tb1, g5. Da Geller tænkte næsten 20 minutter, må man vel ikke gætte på, at han overså Portisch' 21. træk. Den sorte stilling rummer simpelthen ikke kompensation for kvaliteten.

20. Sb4! Lb7 21. Se6!

Hvis sort ved lidt nøjagtigere spil kan få en stilling som den efter 21. Sh3, h6, vil der stadig være friske fyre, der er parate til at bringe det samme kvalitetsoffer.

21. —, fxe6 22. dxe6, Lxg2 23. exd7, Sxd7

24. Kxg2, e6. 24. —, Lc3 25. Dd5†! 25. Sc2, Tf8 26. f3, g4 27. f4, h5 28. e3, Dc6† 29. Kg1, Lc3 30. Te2, Sc5 31. Sd4, Lxd4 32. Dxd4, Se4 33. Tb6, Dd5 34. Dxd5, exd5 35. Teb2, c3 36. Tc2, Kf7 37. Kf1, Ke6 38. Ke2, h4 39. gxh4, Th8 40. Kd3, Txh4 41. Tb8, Th3. Hængeparti. 42. Te8†, Kf5 43. a4. Sort opgav. 1-0.

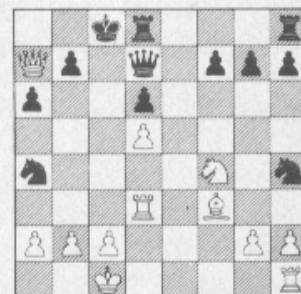
6. runde

5952 Siciliansk

Hvid: *Byrne* Sort: *Liberzon*

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, d6 6. Lg5, e6 7. Dd2, a6 8. 0-0-0, Ld7 9. f4, Le7 10. Le2. Det bliver ikke opklaret, hvad Byrne har på lager som forstærkning af et af matchpartierne Fischer-Spasskij, der fortsatte 10. —, 0-0 11. Lf3, h6 12. Lh4, Sxe4 med udligning. Den af Liberzon valgte opstilling er set før, men kan næppe anbefales. 10. —, Dc7 11. Lf3, 0-0-0 12. Sb3, Le8. I hvert fald bedre end 12. —, Se8? 13. Sd5!, Byrne-Mednis 1972. 13. De1, Sd7 14. Lxe7, Sxe7 15. Df2, Sb6 16. Td3, Lc6 17. Sd4, e5 18. Sde2, exf4? 18. —, Kb8! 19. Sd5! Lxd5 20. exd5, Sa4 21. Dd4! Dd7 22. Sxf4, Sf5 23. Da7, Sh4. Med ideer som 24. b3, Sc5 25. Tc3, Sxf3 26. gxf3, Kc7! 23. —, Sc5 24. Tc3, Kc7 strander bl.a. på 25. Txc5†, dxc5 26. d6†.

24. Se6! fxe6 25. dxe6, Dc7 26. Da8†, Db8 27. Lxb7†, Kc7 28. Dxa6, Dxb7 29. Dxa4. Sort opgav. 1-0.

5953 Nimzo-indisk

Hvid: *Geller* Sort: *Sosonko*

1. Sf3, d5 2. d4, Sf6 3. c4, e6 4. Sc3, Lb4. Om dette er Nimzo-indisk eller dronninggambit, må enhver afgøre med sig selv. Nogle russiske bøger kalder det Ragozin-systemet. 5. cxd5, exd5 6. Lg5, h6 7. Lh4, g5 8. Lg3, Se4 9. Sd2!? En kendt idé, 9. —, Sxc3 10. bxc3, Lxc3 påstås at være for farligt for sort. Hvis dette er rigtigt - jeg finder det faktisk mærkeligt, at ingen har prøvet 11. Tc1, La5, en bonde er en bonde - men altså, hvis ofret ikke kan modtages, må sort vist vende tilbage til den ældre fortsættelse 7. —, c5. 9. —, Sxg3 10. hxg3, c5 11. a3, Lxc3 12. bxc3, Sc6 13. e3, Lf5 14. Le2, De7 15. g4, Lg6 16. Sf1, c4. Ellers Sg3, Ld3 og besættelse af f5. 17. Sg3, 0-0-0 18. 0-0, De6 19. Te1, Kb8 20. Lf3, Le4 21. Lxe4, dxe4 22. Tb1, Se7 23. f3, exf3 24. Dxf3, Sd5 25. Sh5, Thg8 26. e4, Sf4 27. Tb5, Sxh5 28. gxh5, Td7. Gellers stærke positionsspil kan nydes helt uden kommentarer. Den sorte bondestilling er fuld af huller. 29. Df5, Tc8 30. Tf1, Tc6 31. Te5, Dxf5 32. Texf5, Ta6 33. Tf6! Txa3 34. Txh6, b5 35. Th8†, Kb7 36. h6, Ta6 37. Tb1! Tb6 38. h7, Th6 39. Txb5†, Ka6 40. Thb8! Txh7 41. Tb1. Sort opgav. 1-0.

5954 Fransk

Hvid: *Byrne* Sort: *Smyslov*

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5, Se7 5. a3, Lxc3† 6. bxc3, c5 7. Sf3, Ld7 8. Ld3. Teoritrækket er 8. a4. 8. —, c4?! 8. —, La4 er nøjagtigere, efter 9. 0-0 har løberen ikke feltet fl. 9. Lf1, La4 10. g3, Da5 11. Ld2, Sd7 12. Lh3. Byrne overvejede h4. 12. —, Sb6 13. 0-0, Ld7. I betragtning kom h6. 14. Sh4, Sa4? 14. —, 0-0-0! 15. f4, Sf5?? Efter 15. —, g6 eller 15. —, 0-0-0 er det stadig et parti. Smyslov trak partitrækket meget hurtigt. 16. Sxf5, exf5 17. g4! fxg4 18. Lxg4, f5(?). Et mærkværdigt bondeoffer, men også efter 0-0-0 var stillingen ubehagelig. 19. exf6 e.p. 0-0-0 20. fxg7, Thg8 21. Kh1! Txg7 22. Lxd7†, Tdx7 23. f5, Dd8 24. Df3, Sb6 25. Lf4. Den forhenværende dårlige løber. 25. —, Tdf7 26. Lg3, Dg5 27. Tae1, Dg4 28. De3, Te7 29. Dxe7, Txe7 30. Txe7, Kd8 31. f6, Sd7 32. Txd7†, Kxd7 33. f7, De4† 34. Kg1, De3† 35. Kg2, De4† 36. Tf3, Dxc2† 37. Kh3. Sort opgav. 1-0.

13. runde

5955 Siciiansk

Hvid: *Tal* Sort: *Byrne*

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Dxd4, Sc6 5. Lb5, Ld7 6. Lxc6, Lxc6 7. Sc3, Sf6 8. Lg5, e6 9. 0-0-0, Le7 10. The1, 0-0 11. Dd2, Da5?! Tvivlsomt, Dc7 anbefales. 12. Sd4, Tac8 13. Kb1, Kh8. Vild luksus, 13. —, Tfd8 var brugbart, 14. Sd5 giver intet. 14. f4, h6(?) 15. h4! Publikum klappede! 15. —, hxg5?? Efter kun 12 minutters betænkning. 16. hxg5, Sxe4 17. Dd3! Lxg5. Men her tænkte han længe. Han må have overset et eller andet simpelt, da han slog løberen. 18. Sxe4, Lxe4 19. Txe4, Lh6 20. g4! Slår den sorte stilling til pindebrænde. 20. —, f5 21. Txe6, Lxf4 22. Sxf5. Sort opgav. 1-0.

Dette parti satte Tal i gang. Han nåede hermed op i den gruppe på syv mand, der gennem resten af turneringen spillede den afgørende rolle.

Flere partier fra interzoneturneringen i næste nr. - Red.

6-landskampen

I første halvdel af september er der spillet 6-landskamp i Bremen. Det er i denne turnering holdene foruden 4 mænd består af en junior og en dame. Det danske hold bestod af spillere fra olympiadeholdet: 1. Jacob Øst Hansen, 2. Jens Kølbæk, 3. Thorbjørn Rosenlund, 4. Kaj Rosell samt Erik Pedersen (junior) og Ingrid Larsen.

Turneringen var meget jævnbyrdig, som det ses af slutstillingen: 1. Vesttyskland 16½, 2. Norge 16, 3. Danmark 15½, 4. Sverige 15, 5. Bremen 14, 6. Island 13.

Skak i radioen

Et telefonprogram i radioen torsdag den 9. september om skak blev en af de mest vellykkede skakudsendelser man længe har hørt. Udsendelsen varede to timer og var produceret af Palle Arleth og Ole Schøller Larsen. Det veloplagte panel, som besvarede lytterspørgsmålene, bestod af Per Friederichsen, Svend Hamann, Steen Juul Mortensen og Svend Novrup. Der blev snakket om skakprogrammer, damernes olympiadehold, korrespondanceskak, den kommende kandidatturering og meget andet. Bent Larsen var med som speciel gæst via telefon fra Spanien, hvor han på daværende tidspunkt deltog i det spanske holdmesterskab for sin klub i Las Palmas. Bent Larsen kunne fortælle, at klubben, som han er træner for, var næsten sikker på at vinde mesterskabet og uddybede iøvrigt nogle af de emner, som havde været behandlet tidligere i udsendelsen, f.eks. fortalte han meget underholdende om Bobby Fischers verdensomspændende jagt på Karpov for at få en match i stand.

Palle Arleth udfolder en beundringsværdig energi når det gælder om at lave skakudsendelser og producerer bl.a. hele 7 udsendelser fra skakolympiaden og FIDE-kongressen i Haifa. De planlagte udsendelsesdage er: 26/10, 28/10, 31/10, 8/11, 11/11, 13/11 og 14/11, men disse tidspunkter kan ændres, så vi må henvise til radioprogrammet i aviserne. Alle udsendelserne kommer på program 1.

Af andre planlagte udsendelser skulle en bykamp mellem Århus og København i form af et konsultationsparti med 2 spillere på hver side kunne udsendes i oktober.

-hr.

Experimenter med SKAKBLADET (4)

Vi har nu atter et billede på forsiden og alle adresser samt indholdsfortegnelsen er med igen.

Af partier er der i dette nr. et antal svarende nogenlunde til gennemsnittet pr. nr. i de senere år. For at holde dette antal, men også af pladsmangel, er en hel del partier fra aktuelle turneringer udeladt. Vi har naturligvis valgt at medtage så mange partier som muligt fra Bent Larsens store triumf i interzoneturneringen.

Endvidere har vi atter 2 vittigheder med og små 2 sider læserbrevkasse, mens der af fotografier kun er et par stykker.

En planlagt teoriartikel for svagere spillere har det ikke været muligt at fremskaffe i rette tid til dette nr. Vi regner med at bringe den i næste nr.

Vi har atter »Find mestertrækkene« af Bent Larsen med og håber at have undgået trykfejl denne gang.

Hans Rasmussen

At komme hinanden ved ...

Af LEO KRONER

DSUs gennem flere år stagnerede medlemstal er under debat, og indlæg i Skakbladet opstillet et ønskemål om fordobling af medlemstallet på 10 år. Som velegnede midler til en sådan fremgang foreslås bl.a. god orientering om klubbernes virke, en varm velkomst til nye spillere og et klubliv, der er andet og mere end samling om bræt og brikker.

Ønskemålet kan vel alle medlemmer tilslutte sig, men det ville være u hensigtsmæssigt at søge det opfyldt ved, at hver klub blev dobbelt så stor. Der er en grænse for, hvor stor en klub må være, hvis den skal kunne have en varm atmosfære, dvs. at medlemmerne føler, de kommer hinanden ved, ikke blot som skakspillere, men også som mennesker.

Det er lige så vel de menneskelige relationer som de skaklige færdigheder, der skaber basis for en homogen og harmonisk klub. Det hævder i hvert fald to klubber, der i de senere år ofte har været genstand for den hjemlige skakverdens smigrende opmærksomhed:

Brønshøj Skak Forening og Espergærde Skakklub

Disse praktiserer i vidt omfang de anførte forslag og mener nu med hhv. 62 og 75 medlemmer at være i nærheden af deres maksimale kapacitet. Men ønskemålet kunne måske nås, hvis alle klubber tilsvarende arbejdede sig op på deres bedste ydeevne.

Med en lille omskrivning af et gammelt ord kan man sige, at erfaren klub er god at gæste, og den succes, BSF og ES kan glæde sig over, kunne måske inspirere andre. De erklærer selv, at der ikke kan ordineres nogen patentmedicin, men det er værd at bemærke, at deres målsætninger og metoder ligger meget nær hinanden. Først en kort præsentation.

Brønshøj Skak Forening (BSF)

BSF stiftedes 1935 og hed indtil 1967 Brønshøj Arbejder Skakklub. I 1968 skiftedes fra Dansk Arbejder Skak Forbund til DSU, og 1. holdet debuterede i KSUs 2. række. Fra 1970 spillede det i mesterrækken og opnåede i sidste sæson en suveræn 1. plads og oprykning i 3. division. Der stilles hold i KSUs 1., 2. og 4. række, og det overvejes at etablere et 5. hold af de yngste spillere.

Internt spilles vinterturnering i 4 klasser, og i en årrække arrangeredes en åben turnering om Brønshøjmesterskabet. Hver vinter afholdes en turnering for begyndere og hjemmespillere, der skriver sig tilbage til 1969, hvor BSF kun havde topspillere, men måtte erkende, at det kan en klub ikke leve på.

BSF er medstifter af Aktiv-Alliancen og medarrangør af dennes koordinerede turneringer. Blandt medlemmer befinder sig højt estimerede skak-bibliofiler, -filatelistere, -historikere og -problemkomponister, hvis flittige 'udenomsbrætlige' sysler jævnligt trækker søgelyset mod Brønshøj.

Målsætning: Størst mulig bredde, et varieret klubliv, repræsentation i divisionsturneringen.

Espergærde Skakklub

ES' historie går helt tilbage til 1922, men da den var opløst en god del af 30erne, regnes 1942 som det egentlige stiftelsesår. Klubben førte en ret stille og upåagtet tilværelse indtil midten af 60erne, hvor den startede skoleskakken i Snekkersten, hvilket straks gav tilgang af unge spillere. De hjemførte efterhånden flere sjællandsmesterskaber i skoleskak og satte i 1972 kronen på værket med et DM og et NM.

Det tætte samarbejde med skoleskakken, hvorfra 90% af spillerne er blevet medlemmer af ES, har været én af de væsentligste faktorer i dennes udvikling, og i dag er ES den skakklub, som har Danmarks største juniorafdeling!

Fra 1970-73 spillede 1. holdet i 3. division, nu spiller det i mesterrækken i 8. hovedkreds, og desuden deltager et hold i A-rækken, et i B- og to i C-rækken. Internt spilles vinterturnering i 5 klasser samt forskellige turneringer om en hel stribe af vandrepokaler. En gang årligt arrangeres en åben turnering for unge under 16 år samt en koordineret og en hurtigturnering.

Målsætning: Størst mulig bredde, et intensivt ungdomsarbejde, et rigt klubliv, repræsentation i divisionsturneringen.

Hvordan målene skal søges nået

Begge klubber påpeger, at den altafgørende betingelse for at nå målsætningen er, at nogen vil og kan bruge tid og kræfter på det nødvendige arbejde og vel at mærke uden at stille et af tidens mest almindelige spørgsmål: »Hvad får jeg for det?«! De skal kunne handle selvstændigt, men som led i et teamwork, og man må ikke pålægge formanden at være eneste inspirator og idémand - det er også opgaver for hans nære medarbejdere såvel som for medlemskredsen i øvrigt. BSF søger at animere sin ved at uddele en halvårlig initiativpris til medlemmer uden for bestyrelsen.

En anden vigtig forudsætning er en effektiv kommunikation; medlemmer og andre interesserede skal have udførlig information om forestående begivenhe-

der og om overståede begivenheders forløb. De to klubber har i mange år udgivet særdeles velredigerede og indholdsrige månedsblade, men siger, at man også kan have stor fornøjelse af et mere beskedent blad.

Den lokale presse, der jo almindeligvis gerne optager nyt fra foreningslivet, bliver flittigt benyttet til den udadrettede oplysning. 'Udstillingspartier' i forretningsvinduer har vist sig at give god publicity, ligesom man kan være sikker på, at et skakløb også nok skal vække opmærksomhed.

Offentlig omtale af klubbens aktiviteter vil uvægerligt medføre henvendelse af nye spillere, og man har eksempel på, at den også kan foranledige en virksomhed som sponsor!

Velkomst til nye medlemmer

Skønt BSF og ES har opstillet deres ideal-medlemstal, ville de aldrig afvise nogen, men har endda en turnusordning, hvorefter der altid er et bestyrelsesmedlem rede til at byde velkommen og vise til rette. I BSF har et medlem gennem flere år frivilligt afstået fra at deltage i turneringer for at kunne tage sig af begynderne, som også undervises teoretisk efter ønske og behov.

ES har fast instruktør for juniorene, et skakbibliotek og -som supplement til den ugentlige spilleaften- en teoriaften, som både nye og rutinerede kan have gavn og glæde af. Den forbilledlige indsats for juniorerne samt arbejdet i bredden og klubbladet indbragte i øvrigt DSUs initiativpræmie 1975.

Gennemtræk - godt eller ikke?

Skønt der altså gøres ikke så lidt for at nye skal føle sig velkomne, kender BSF og ES også til 'gennemtræk'. Som en væsentlig årsag hertil anser man, at mange kommer med for store forventninger - til sig selv! Har man hidtil vundet let over venner og bekendte, er skuffelsen måske ikke til at bære, når man må erkende ikke at være den fødte stormester. Og den skakspiller, som ikke kan finde skakglæden på sit naturlige niveau og fortvivler over nederlag, egner sig ikke til at være i klub, så man skal ikke søge at

holde på ham for enhver pris. Men erfaringen viser også, at den, som 'holder ud' en hel sæson, kan blive et stabilt medlem med udsigt til mange gode års klubskak.

I BSF og ES kommer man hinanden ved!

Et rigt og varieret klubliv dyrker de to klubber på forskellige fronter. En er med direkte relation til spillet og ytrer sig i venskabskampe med andre klubber i ind- og udland, simultanforestillinger etc., en anden markerer over for pårørende, at de ikke er glemt, selv om de forsømmes til fordel for skak nu og da. BSF og ES lader ikke gerne en lejlighed gå fra sig til at afholde en fest eller i hvert fald en kammeratlig sammenkomst, hvor medlemmernes pårørende er særligt indbudte - ES tager også på årlig sommerudflugt - den gik sidst til Lerchenborg slot med de mange tusind roser ... og det store friluftsskakspil.

BSF og ES er langt fremme med deres mål, men agter ikke at slå sig til ro, når de bliver opfyldt. Målsætningen kan stadig skærpes, klubkvaliteten i alle dens aspekter søges yderligere højnet.

Der tales så ofte om onde cirkler, her er en god: Klubberne trives, fordi medlemmerne befinder sig godt, og medlemmerne befinder sig godt, fordi klubberne trives!

»Co-op« Stockholm 1976

Stormesterturneringen i Vilnius, hvor Ole Jakobsen skulle have deltaget, blev aflyst, og han deltog i stedet i slutningen af august og begyndelsen af september i Co-op-turneringen i Stockholm sammen med de to andre danskere Svend Hamann og Gert Iskov. Turneringen var finansieret af bl.a. »Konsum Stockholm« og selvom præmiesummen var så stor som 52.000 skr. lykkedes det langtfra svenskerne at få alle de stærke spillere med, de havde håbet på. - Det lykkedes Svend Hamann at få del i præmiesummen. Han blev nr. 3 med 5½ p. (af 9). IGM Miles blev overlegen vinder med 8½ foran 2. IM Sahovic, Jugoslavien. Ole Jakobsen fik 4½ og Gert Iskov 3½. Vi vender tilbage til turneringen i et senere nr.

K-Skak

Pr. 30/6 1976 havde top-20 listen følgende udseende. Den komplette K-ratingliste indeholdende navnene på de danske K-skakspillere, som i kalenderåret 1976 har fået offentliggjort et ratingberettiget resultat, of-

1. Jørn Sloth	2559	8. Sven Pedersen	2371	15. Peder Madsen	2306
2. Erik Bang	2510	9. Gunnar Nielsen	2362	16. Hans Rasmussen	2305
3. Ove Ekebjærg	2506	10. Ove Søgård	1333	17. Svend O. van Seelen	2289
4. Julius Nielsen	2491	11. Chr. Wågner Nielsen	2321	18. Sigfred From	2286
5. Axel Nielsen	2421	12. Jens Otto Pedersen	2317	19. Lars Hyldkrog	2279
6. Henrik Sørensen	2400	13. Anders Berggren	2309	20. Peter Gallmayer	2269
7. Allan Jensen	2374	14. Svend Åge Madsen	2309		-kf

Top-20 listen

fentliggøres alene i »Nordisk postsjakk blad«, nr. 2, 1977. Interesserede kan få deres ratingtal i K-skak oplyst ved skriftlig henvendelse (vedlagt frankeret og adresseret svarkuvert) til Mikael Hansen, Frejsgade 4 B, 8700 Horsens.

Vindere fra opgaven i nr. 6

Forde Gudmundsen, Ringkøbingvej 4, 2, 6800 Varde fik en bog, mens der var noteringshæfter til Henrik Hjorth, Frejasvej 34, 7500 Holstebro og Henrik M. Jensen, Legravvej 18, 7650 Bøvling. Angående selve opgaven, så gør Knud Hannemann opmærksom på, at »den ældste publikation af opgaven, som kendes, er i formen ♖d8, ♠a4, ♠c5/♖c6, ♠h7. Sort trækker, hvid vinder, der findes i en italiensk opgavesamling fra ca. 1450, det såkaldte Civis Bononiae manuskript.«

Vindere fra opgaven i nr. 7

Her er vore læsere sandelig kommet på glatis i den første af opgaverne! Af mere end 50 indsendte løsninger var under halvdelen rigtige! De fleste røg i varianten 1. b8D†, Kxb8 2. Ke7†, Kc8 3. Kf8, der aldeles ikke er remis! Som påvist af adskillige vinder sort ved at anbringe sin løber på d5 og kongen på g4 for så at spille Dh6(xg5). Prøv selv! En anden mulighed 1. bxa8D†, Kxa8 2. Kd7, Dg8 3. Ld6, Kb7 4. Lf8 krævede også ofre, for efter f.eks. 4—, Kb8 5. Ld6†, Ka8! er hvid i træktvang, den sorte dame lister sig stille ud efter 6. Lc7, Kb7! 7. Ld8, Df8.

Nej, man skal holde fingrene fra løberen og spille 1. b8D†!, Kxb8 2. Kd7†, Kb7 (ellers skakker hvid med løberen og laver den følgende manøvre alligevel) 3. Ld6, Dg8 4. Lf8! »og det gamle remisspøgelser hult i gravhvelvingen«, som en af løserne skriver!

Omsider var der også bid for udlandet! Nogle af vore mest trofaste læsere er norske, så det har irriteret mig lidt at se den regelmæssighed, hvormed de blev snydt under lodtrækningen! Men nu vandtes Peter Dürrfelds nye bog af Andreas Gullbrandsen, Balaklava 8A, 1500 Moss, Norge. Iøvrigt skal jeg efter opfordring fra flere sider skynde mig at oplyse, at samme Dürrfeld til daglig er leder af Zahles skole-skakhold.

Der var noteringshæfter til Henrik Smidt-Nielsen, Mjølnersvej 3, 4600 Køge og til Søren & Mikael Tipsmark, Sprotoften 57, 5800 Nyborg.

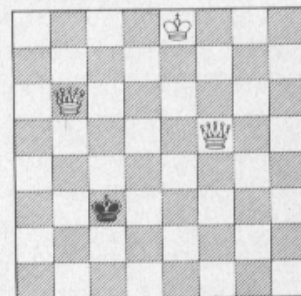
Opgave 2 var nem, det var også meningen! 1. Ke5, h5 (eller 1. —, h6 2. Kf4, h5 3. Dh1† mat) 2. Df2! Kg4 3. Dg2† mat. En bog til Ivan Rav, Middelfartvej 1, 5610 Assens, og noteringshæfter til Niels Chr. Jensen, Overdrevsvej 42, 4660 Store Heddinge og John Rødgård, 3800 Tveraa, Færøerne.

Præmieopgave

Vi tager straks en ny opgave. Denne stilling (eller noget lignende, evt. med et par hvide dronninger ekstra!) forekommer tit i skoleskak!! Men det kan jo

godt være svært med så meget skyts. Her er der faktisk mat i 2 træk. Hvordan? Pas nu på! *Løsningsindsendingen d. 25!*

Speckmann
Deutsche Schachzeitung
1964

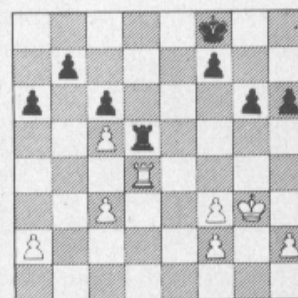
Lidt fra Tranum

Efter den glimrende fortræning på Tranum var det naturligvis en smal sag for Bent Larsen at vinde interzoneturneringen i Biel! Det blev kun til to nederlag, og vi kan godt røbe, at det ikke gik ham meget ringere på Tranum, men herom mere næste gang. I denne opgang kun lidt fra lejrturneringens ældste grupper, hvor den ene blev vundet af Kim Bjeldstrand, Købehavn, og den anden af Mikael Tettinek, Århus. Tranum er jo som bekendt solgt til hjemmevernet, og nu skal vi til at forhandle med dem om betingelserne for at komme igen næste år, det skulle gerne være afgjort inden jul, og vi iler selvfølgelig med at bringe resultatet her.

Fra brevbunken

Rasmus Kemp, Hillerød var med sort ude for en kedelig oplevelse mod Carsten Cowalzyk, København, og han sender os følgende partislutning med venlig hilsen til Niels Jørgen Fries' parti i nr. 7. Dobbeltbønder er nu ikke altid så dårlige. Vi kommer ind efter sorts 36. træk, der må have været skidt:

37. Txd5! cxd5 38. Kf4, f6 Tvunget. 39. Ke3, Ke7 40. Kd4, Ke6 41. a4! Også 41. f4! med truslen 42. f5† vinder 41. —, g5 42. c6! bxc6 43. Kc5, Kd7 44. Kb6, f5 45. Kxa6, Kc7 46. Ka5, sort opgiver 1-0. Partiet var fra årets junior-DM i Thisted.

-jp

Nye rettelsesblade og nyt bind til Skakhåndbogen

Rettelsesblade til Skakhåndbogen vil blive udsendt ca. 15. oktober.

Behovet for en a jourføring er stort, idet der som følge af det nye EMT-reglement er sket ændringer i reglementet for junior-DM, korrespondanceskakreglementet, ratingreglementet og i afsnittene »Vejledning for turneringsledere« og »Vejledning i brug af spillerkort«. Desuden et nyt indledningsafsnit om Dansk Skak Union.

Abonnement (der er allerede ca. 600 abonnenter) på Skakhåndbogen med tilhørende rettelsesblade kan tegnes hos Dansk Skaksalg ApS-faktura udsendes af unionskassereren.

Som de fleste af håndbogens abonnenter sikkert har bemærket, er det nuværende bind for lille, hvorfor vi samtidig med udsendelse af rettelsesbladene udsender et nyt og med større »ringe« forsynet bind.

Det gamle bind bliver imidlertid ikke overflødig - det ville jo være dårlig økonomi - idet dette i fremtiden tænkes at skulle indeholde forskellige vejledninger, hvoraf en af de vigtigste »Vejledning for klubledere« vil blive udarbejdet af de tre erfarne eks-forretningsudvalgsmedlemmer Ole Schøller Larsen, Robert Falborg og Eigil Meedom. Endvidere håber jeg i samarbejde med arrangørerne af sommerens internationale turneringer i Danmark at udarbejde en vejledning til hjælp for organisatorerne af internationale turneringer. Andre dele af Skakhåndbogen kan sikkert med fordel overflyttes til det »gamle« bind - det vil vi arbejde videre med i Forretningsudvalget.

Vær velorienteret - ha' Skakhåndbogen med dig!

Til sidst kan jeg lige nævne, at der for fremtiden vil blive udsendt rettelsesblade een gang om året, nemlig i oktober måned, hvor sæsonen er godt i gang i de fleste klubber.

Steen Juul Mortensen

Sidste nyt

Beklageligvis bliver udsendelse af rettelsesblade og nyt bind til håndbogen nogle uger forsinket, idet det nye bind simpelthen ikke kan nå at blive færdig før ca. 15. november. Da vi planlagde produktion og udsendelse af rettelsesblade, drømte vi ikke om, at produktionen af det supplerende bind kunne volde os nogen problemer.

Beklager, men så snart vi modtager bindene, vil de blive ekspederet videre.

-sjm

Damernes olympiadehold

Til skakolympiaden i Haifa stiller Danmark i kampen om VM i holdskak for damer med holdet: 1. Nina Høiberg, 2. Merete og 3. Ingrid Larsen.

Nyt om uddannelsesprogrammet

På HB-mødet midt i august i Odense blev der truffet beslutning om at udvide Unionens tilbud til medlemmerne om uddannelse. Der forelå et detaljeret uddannelsesprogram med følgende fire punkter, som jeg her skal knytte nogle korte kommentarer til:

1. Turneringslederkurser

Disse kurser er jo nu en af de mulige veje til opnåelse af licens, og de skal naturligvis fortsætte, foreløbig med to kurser pr. år.

2. Klublederkonferencer

Her tænker man sig en gang om året at samle klubledere og andre organisatorer, som derved kan få lejlighed til at udveksle erfaringer og forhåbentlig lære, hvordan deres egne problemer kan løses. Et af de påtrængende problemer, som kun få forskånes for, er den udsivning af medlemmer, der hvert år finder sted. Ligesom turneringslederkurserne vil disse konferencer blive weekendmøder.

3. Kassererkurser og 4. Trænerkurser

Uddannelsesprogrammet taler her om, at der - hvis et rimeligt behov viser sig at være til stede - skal udarbejdes to brevscolekurser à 6 undervisningsbreve. Til hvert brev vil der være nogle opgaver, som skal rettes og kommenteres af en kursuslærer. Kassererkurset henvender sig til nuværende og fremtidige klubkasserere, som kunne ønske, at denne del af deres indsats for DSU blev lettere at klare, og trænerkurset skulle give pædagogisk baggrund og en lang række gode ideer til de ledere, som vil iværksætte systematisk styrketræning i deres klubber. Iværksættelse af disse brevscolekurser vil være betinget af en behovsundersøgelse, der vil blive gennemført i nær fremtid, og jeg vil meget gerne høre uformelt fra dem, der mener, at de selv ville have brug for et af disse kurser.

Det overordnede mål for hele dette undervisningsprogram er at fremme aktiviteten i Unionens klubber, til glæde også for de enkelte medlemmer. I det omfang klubberne erkender det lokale behov og den nytte, de kan drage af veluddannede ledere, vil de benytte sig af denne nye service fra DSUs side og selv investere i et bedre klubliv ved at sende deres ledere på kursus.

Forslag fra medlemmerne om andre kurser end de her nævnte er naturligvis meget velkomne. Sådanne forslag vil blive taget i betragtning i en samlet vurdering af vore muligheder på uddannelsesområdet.

Ole Balslev

Klubledere og gymnasieskakken

Tilmeldingsfristen for deltagelse i holdturneringen for gymnasier og HF-kurser udløber om ganske få dage.

I snart mange år har under halvdelen af landets gymnasier deltaget i denne turnering. Det kan nok undre, når man tænker på, at der på samtlige gymnasier er flere elever, der spiller skak. Klubber i byer med gymnasium kan bekræfte dette, idet de vel alle blandt deres medlemmer har gymnasieelever.

Vi skulle gerne i år have langt flere med, og derfor vil jeg gerne rette en kraftig opfordring til alle klubformænd, der har en gymnasiast inden for rækkevidde:

Få fat i ham og tilbyd al den støtte, I kan, til at stille et gymnasiehold på benene. Efter de nye bestemmelser skal der kun 5 til et hold. Indbydelserne har ligget på skolerne siden først i september, og skulle den enkelte steder være bortkommet, kan en ny fås hos turneringslederen, hvis adresse findes i indbydelseren nedenfor.

Hvis klubberne fører en aktiv indsats her, vil det gavne ikke blot gymnasieturneringen, men også klubberne selv, for en stor del af disse elever vil melde sig ind hos jer, når de mærker, at I både har brug for dem og til gengæld kan støtte dem i deres bestræbelser.

Ole Balslev

Indbydelse til gymnasie- og HF-turneringen

Dansk Skak Union indbyder herved til årets turnering for gymnasie- og HF-hold.

Der spilles med 5-mandshold og gymnasieelever og HF-studerende er berettigede til deltagelse. Tilmeldingsblanketter kan rekvireres hos turneringslederen: *Torben Larsen, Skaboeshusevej 61, 5800 Nyborg. Telefon (09) 31 36 41.*

Deltagelse er gratis og tilmeldingsfristen er den 5. oktober 1976.

Torben Larsen

Ændret rabatordning for grupperejser hos DSB

Dansk Skak Union har hidtil kunnet rejse på sportsbilletter til skakkampe (divisionskampe), idet grupper på 4 personer og derover kunne rejse til halv pris. DSB har meddelt Unionen, at denne ordning, som et led i en ændring af rabatstrukturen for passagerbe-

fordring, ophæves fra 31/10-1976. Efter denne dato kan de sædvanlige rekvitioner ikke mere benyttes.

Efter den nye ordning vil rabat blive givet som en mængderabat, der tager hensyn til antallet af passagerer og disses alder. For at opnå rabat skal der deltage mindst 3 personer i rejsen, og rabat gives efter en glidende skala, således at jo flere personer, der deltager i rejsen jo højere rabat. For 4 personer ydes 30% rabat, mens 15 personer opnår 42% rabat.

DSB har lovet os nærmere oplysninger, og brochuremateriale vil foreligge færdigt medio oktober fra hvilket tidspunkt man kan indhente nærmere om den nye rabatordning hos undertegnede.

Finn Larsen

Divisionsturneringen 1976/77

1. runde

i den 15. divisionsturnering spilles søndag den 10. oktober.

Program

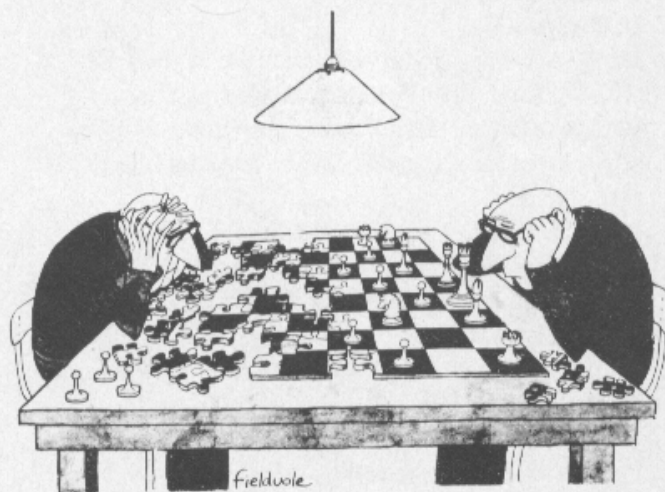
for turneringen kan købes hos undertegnede mod indsendelse af kr. 4,- i frimærker og frankeret svarkuvert.

Resultaterne

af kampene vil blive bragt i Dansk Skak Unions preseservice så hurtigt som muligt. I Skakbladet vil blive bragt stillingerne efter 4. runde og efter turneringens afslutning. Efter hver runde fremstilles i duplikeret form resultatlistor med individuelle resultater m.m. Disse og holdopstillingerne fås tilsendt ved til undertegnede at indsende 7 svarkuverter enten som tryksag med 70 øre eller som brev med 120 øre. Udsendelsen sker sædvanligvis torsdag efter rundens afvikling.

Venligst send kuverter i standardstørrelse C5.

*Eigil Meedom, turneringsleder
Vejringsvej 19, 2730 Herlev*

Reproduced by permission of Punch

Find mestertrækkene

Af BENT LARSEN

Denne gang lidt mere spøgefuldt end normalt. Læseren bedes nemlig finde både hvids og sorts træk! Hvis man synes, det er besværligt at sætte sig om på den anden side, kan man bare dreje brættet.

Vi er klar til at gå i gang efter 1. e4, c5 2. Sc3, Sc6 3. g3, e6 4. Lg2, Sf6. Fra nu af: en linie ad gangen.

5. Sg1-e2. 1 point. (Samme for 5. d3). Og Sort?

5. ..., d7-d5. 1 p. (Der er andre spillelige træk, men dette er den logiske følge af de to foregående. Prøv at være logisk, det giver points!)

6. e4xd5. 1 p.

6. ..., e6xd5. 1 p.

7. d2-d3. 1 p. Ekstra for en god fortsættelse mod 7. d4. (1 p. for 7. d4, cxd4 8. Sxd4, Lg4!) Nu Sorts træk.

7. ..., Lf8-e7. 1 p. (Samme for 7. —, d4)

8. 0-0. 1 p. (Samme for Lg5)

8. ..., d5-d4. 1 p.

9. Sc3-e4. 1 p.

9. ..., Sf6xe4. 1 p.

10. d3xe4. 1 p. (Samme for Lxe4)

10. ..., 0-0. 1 p.

11. Se2-f4. 1 p.

11. ..., Le7-d6. 1 p.

12. Tf1-e1. 1 p.

12. ..., Tf8-e8. 1 p.

13. c2-c3. 1 p.

13. ..., Ld6xf4. 2 p.

14. Lc1xf4. 1 p.

14. ..., Lc8-e6. 1 p.

15. Dd1-h5. 3 p.

15. ..., b7-b6. 1 p.

16. e4-e5. 2 p. (Var også fulgt på 15. —, Db6, der derfor ikke gav points)

16. ..., Le6-d5. 2 p. (Intet for 16. —, Dd7 17. Le4!)

17. Lf4-g5. 3 p.

17. ..., Dd8-d7. 1 p.

18. Lg5-f6. 3 p.

18. ..., Sc6-e7. 4 p. (Hvad havde Hvid mod Kh8?)

(18. —, Kh8? 19. Te4!, 3 p. ekstra)

19. Lf6xe7. 1 p. (Hvad havde Sort mod cxd4?)

(2 p. ekstra for 19. cxd4? Lxg2 20. Kxg2, gxf6! 21. exf6, Dc6†)

19. ..., Ld5xg2. 2 p. (Hvorfor ikke Txe7?)

(2 p. ekstra f. 19. —, Txe7?? 20. e6!)

20. Le7-f6! 3 p. (Bedre end 20. Kxg2, Txe7‡)

20. ..., Lg2-h3! 3 p.

21. Lf6xg7! 2 p. (21. Dg5? Dg4 22. f3‡)

21. ..., Kg8xg7 1 p.

22. Dh5-g5†. 0 p.! Remis. 1/2-1/2.

Partiet er Larsen-Spasskij, Moskva 1959. Fra 15. Dh5 er remisen næsten tvangsmæssig, ingen af parterne kan med fordel vige udenom. Et par nuller i

trækkene 8-14 skal læseren ikke tage for tungt, men fra og med 15. træk er det slemt at træde ved siden af. Karakterbogen kommer vel til at se sådan ud:

55-60: stormester!

50-54: IM

45-49: landsholdsklasse

40-44: mesterspiller

30-39: 1. klasse

20-29: 2. klasse

Kedelige trykfejl

Desværre blev »Find mestertrækkene« i sidste nr. ødelagt af et par kedelige trykfejl, som gjorde det umuligt at spille partiet igennem. Der manglede de hvide træk 16. a2-a3 og 17. Sg3-f5. Vi beklager meget det skete og håber, vi har undgået fejl i partiet denne gang.

-red.

Tegnforklaring

† skak

+ mat

! et stærkt træk

!! et meget stærkt træk

! ? et træk der er værd at lægge mærke til

? ! et træk af tvivlsom værdi

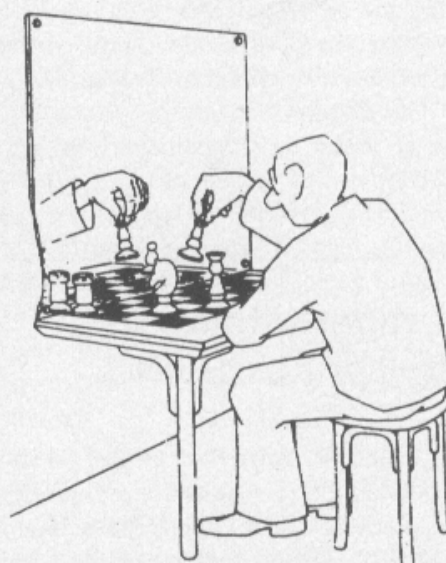
? en fejl

? ? en grov fejl

= lige spil

± lille hvid fordel

∓ lille sort fordel

KROKODIL (efter DIKOBRAZ, Tjekkoslaviet)

Junior-DM

Thisted 25. juni-3. juli 1976

Af LEIF SØGÅRD KRISTENSEN

Dette års junior-DM blev afholdt på Thisted gymnasium i tiden 25. juni til 3. juli. Indkvarteringsforholdene var igen i år meget fine, maden god og billig og spilleforholdene var udmærkede med separate lyddæmpede rum, rigelig plads, gode lysforhold etc. Selve turneringen blev på glimrende vis ledet af Henry Pedersen og Inger Roesen; sidstnævnte havde kontrollen med eliteklassen og udførte dette arbejde så godt, at man med glæde kan konstatere, at kvinder på skakfrontens organisatoriske plan - ingenlunde er mændene underlegne.

I år var det endvidere blevet indført, at der kun skulle spilles en runde om dagen, hvilket er en meget stor forbedring af tidligere års umenneskelige turneringssystem med dobbelt runder.

Eftersom det i år var 10. gang, der afholdtes åbne juniormesterskaber, havde man fra dansk side håbet, at man kunne markere jubilæet med en dansk triumf. Godt nok brillerede en stor del af den danske junior-elite med deres fravær - spillere som Carsten Høi, Jens Ove og Niels Jørgen Fries Nielsen deltog ikke - men alligevel håbede man på en god dansk indsats. Dette håb skyldtes nok til dels, at udlændingene, bortset fra Harry Schüssler, Sverige og Bruno Carlier, Holland, i år ikke var overvældende stærke. Blandt deltagerne var LSK favorit med de to thisted-folk John Bisgård og Erik Pedersen samt Peter Munck Mortensen, Kampklubben som outsiders. Men ak! Dette håb blev gjort frygteligt til skamme,

og man oplevede i stedet den største forsmædelse i 10 år, idet ingen af danskerne formåede at komme blandt de tre første. De danske »favoritter« spillede alle i mere eller mindre udpræget grad dårligt og uinspireret. Resultatet blev også derefter - og man kunne blot glæde sig over, at den forholdsvis ukendte danske Henrik Kristensen, Albertslund samt Klaudi Andresen, Varde fik en god debut. Sidstnævnte var endda meget nær ved at skabe sensation, idet han længe førte turneringen.

Vinder af turneringen blev den »ukendte« Ralf Lau, Vesttyskland med 6½ p. foran turneringens storfavorit, Harry Schüssler, Sverige, ligeledes med 6½ p. men med dårligere korrektion og med Walter Morris, Norge på tredjepladsen med 6 p. Vinderen Lau spillede meget aggressivt, men alligevel sundt og var meget teoristærk, så hans sejr kan kun siges at være fortjent.

Bedst placerede dansker!?? Ja, her skete der det, at både Klaudi Andresen og LSK sluttede med 5½ p. på 4.-5. pladsen, og de to havde nøjagtig ens korrektion. Det bevirker, at disse to skal spille en 4-partiers match om retten til at kalde sig den bedst placerede dansker.

Kun et sted formåede danskerne at gøre sig virkelig gældende og det var i kampen om at blive remis-konge!! Her sejrede Peter Munck Mortensen knebent med 8 remiser (!) foran Henrik Kristensen og LSK med hver 7 remiser.

Eliteklassen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	pts.	korr.	plac.
1. Esben Ejsing, Thisted	1 ₂	0 ⁸	½ ₂₄	0 ₅	½ ¹³	½ ₁₆	1 ³	½ ¹¹	½ ₁₄	4½		
2. Kresten Schmidt, Vojens	0 ¹	0 ¹⁸	0 ₁₃	1 ₉	1 ⁴	½ ₂₃	0 ₁₆	0 ⁷	0 ¹²	2½		
3. K. Valkäsalmi, Finland	½ ₂₄	0 ¹⁵	0 ¹²	0 ¹⁶	½ ₂₉	½ ₂	0 ₁	0 ¹³	0 ₇	1½		
4. T. Bergman, Island	½ ³	½ ₂₅	½ ¹	0 ₁₄	0 ₂	1 ⁹	½ ⁷	½ ¹⁸	½ ₁₃	4		
5. L. S. Kristensen, Herning	½ ₂₆	½ ⁴	½ ₁₄	1 ¹	1 ¹²	½ ₁₅	½ ₁₈	½ ¹⁷	½ ₂₈	5½	39*	4-5
6. R. Lau Vesttyskland	½ ⁵	1 ₁₃	1 ¹⁰	½ ₁₅	½ ₂₈	1 ¹⁷	½ ₁₄	½ ₁₆	1 ¹¹	6½	38**	1
7. John Bisgård, Thisted	0 ₈	1 ₉	0 ¹⁷	1 ¹³	½ ¹⁸	0 ¹¹	½ ₂₄	1 ₂	1 ³	5		
8. Klaudi Andresen, Varde	1 ⁷	1 ₁	0 ₁₅	1 ₁₁	½ ⁶	1 ₁₂	0 ₁₇	½ ¹⁰	½ ⁵	5½	39***	4-5
9. A. Muir, Skotland	0 ₁₀	0 ⁷	0 ¹⁶	0 ²	½ ³	0 ₄	½ ₁₃	0 ₁₂	½ ¹⁸	1½		
10. D. Sellos, Frankrig	1 ⁹	½ ₁₁	0 ₆	0 ¹⁷	½ ₁₆	1 ₁₃	1 ¹²	½ ₂₈	0 ¹⁵	4½		
11. Allan Granndahl, Brøndbyv.	1 ₁₂	½ ¹⁰	½ ₁₈	0 ⁸	½ ¹⁴	1 ₇	0 ¹⁵	½ ₂₁	0 ₆	4		
12. B. Carlier, Holland	0 ¹¹	1 ₁₆	1 ₃	1 ¹⁸	0 ₅	0 ⁸	0 ₁₀	1 ₉	1 ₂	5		
13. Erik Pedersen, Thisted	½ ₁₄	0 ⁶	1 ²	0 ₇	½ ₂₁	0 ¹⁰	½ ⁹	1 ₃	½ ⁴	4		
14. Peter M. Mortensen, Kampkl.	½ ¹³	½ ₁₇	½ ⁵	1 ⁴	½ ₁₁	½ ₁₈	½ ⁶	½ ₁₅	½ ¹	5		
15. H. Schüssler, Sverige	1 ₁₆	1 ₃	1 ⁸	½ ⁶	0 ₁₇	½ ⁵	1 ₁₁	½ ¹⁴	1 ₁₀	6½	38****	2
16. P. Haugli, Norge	0 ¹⁵	0 ¹²	1 ₉	1 ₃	½ ₁₀	½ ₂₁	1 ²	½ ⁶	½ ₁₇	5		
17. W. Morris, Norge (USA)	½ ₁₈	½ ¹⁴	1 ₇	1 ₁₀	1 ¹⁵	0 ₆	1 ⁸	½ ₂₅	½ ¹⁶	6		3
18. Henrik Kristensen, Albertsl.	½ ¹⁷	1 ₂	½ ¹¹	0 ₁₂	½ ₂₇	½ ¹⁴	½ ⁵	½ ₂₄	½ ₂₉	4½		
* 39-43,5-47,5	** 38-42-46	*** 39-43,5-47,5	**** 38-42-43,5									

Turneringen om lynmesterskabet blev ligeledes et opgør mellem udlændingene, idet Harry Schüssler i finalen besejrede Bruno Carlier med 2-1.

LSK

De øvrige klasser

I de andre klasser i turneringen blev præmietagerne:

Mesterklassen (14 deltagere):

1. Jan Ivan Andersen, Øbro 5 20,5
2. Ivan N. Andersen, AS 1904 5 19,5
3. Niels Laursen, Ølgod 4½ 22,5

1. klasse (16 deltagere):

1. Carsten Kowalczyk, Brøndby 5½ 21,5*
2. Hans Rasmussen, Søllerød 5½ 21,5**
3. Rasmus Kemp, Allerød 4½ 22,5***
4. Søren Riis, Espergærde 4½ 22,5****

* 21,5-24,5-27 *** 22,5-25,5-28

** 21,5-24,5-26,5 **** 22,5-25,5-27

2. klasse (18 deltagere):

1. Troels Funder, OJS 5½
2. Flemming Borg, Hillerød 5 22,5
3. Palle Bratholm, Odense 5 20,5*
4. Ove Frank Hansen, Holbæk 5 20,5**

* 20,5-23,5 ** 20,5-23

3. klasse (16 deltagere):

1. Jes Caspersen, Ålborg Skf. 7!
2. Jørgen Pedersen, Hurup 5 24,5
3. Kristian Andersen, Skørping 5 23,5
4. Freddy Madsen, OJS 4½

Omkampen

om placeringen som bedste dansker og dermed deltager i junior-VM i Holland i begyndelsen af det nye år blev vundet af Leif Kristensen, som besejrede Klaudi Andresen 3½-1½.

-hr.

Tak til Thisted

Hermed vil jeg gerne takke Thisted Skakklub og især Henry Pedersen, for den forbilledlige måde, som dette års junior-DM - trods irriterende vanskeligheder, der nok kunne have taget modet fra andre - blev ledet og gennemført på. Arrangementet klappe- de perfekt, deltagerne befandt sig godt, og også det afsluttende kontorarbejde, indberetninger og regnskab, som mange tager lettere på, er klaret hurtigt og i mønstergyldig udførelse. Vi samler på den slags folk i DSU.

Ole Balslev

Partier

Desværre må partier fra junior-DM og fra andre turneringer, hvor danske spillere har været i ilden, udgå i dette nr. på grund af pladsmangel.

-red

DM for damer 1976

Af MERETE HAAHR

Fra 31. juli til 4. august spillede i Kampklubbens lokaler DM for damer fordelt i to grupper omfattende henholdsvis mester- + 1. klasse samt 2. + 3. klasse.

Ifølge sagens natur var der ikke mange spillere i 1. gruppe, rent ud sagt var vi kun tre, som således nåede et dobbeltrundig turnering. Derimod var der i 2. gruppe hele 7 spillere, og det må på baggrund af den normale tilmelding til DM i påsken siges at være fint. Gruppe 1 vandtes af Nina Høiberg, der jo netop nåede et elitespillerresultat, inden det blev for sent, og som hermed for 2. gang blev danmarksmester for damer. Nina opnåede 2½ points, medens Ingrid Larsen blev nr. 2 med 2 points, og undertegnede beskedent nøjedes med 3. pladsen med 1½ points.

Gruppe 2 vandtes overbevisende af Else Thygesen med 5½ points, medens Bosiljka Rasmussen blev nr. 2 og Gudrun Levald nr. 3.

7. Agnes Litzenbergerturnering

Af ERLING MORTENSEN

Turneringen blev lige som for 2 år siden spillet i Winterthur, som er en by med ca. 100.000 indbyggere, beliggende ikke langt fra Zürich. 12 mand, hvoraf 3 var fra Schweiz, spillede alle mod alle, og aldersgrænsen var som sædvanlig 22 år.

Da fru Agnes Litzenberger kort inden turneringen

Erling Mortensen

var afgået ved døden i USA, hvor hun boede, blev dette sidste Agnes Litzenbergerturning. Den var godt arrangeret, og der blev ikke sparet på noget, når det gjaldt spillernes velbefindende. Trods det nu manglende økonomiske grundlag for disse »ungdomsturneringer«, håber schweizerne dog allerede næste år at kunne arrangere en lignende turnering.

Som det fremgår af turneringstabellen, scorede van der Sterren og jeg begge $7\frac{1}{2}$ points, men pga. vort indbyrdes parti var min Sonneborn-Berger den bedste. Turneringens største positive overraskelse var imidlertid franskmændene Doucet. Han startede med at tabe de 2 første partier, hvilket fik en avis til

at skrive, at han var en klasse dårligere end de øvrige spillere. Derefter scorede han $5\frac{1}{2}$ p. de næste 6 og lå alene i spidsen! Det var kun muligt, fordi jeg efter en god start med $3\frac{1}{2}$ p. af 4 spillede skidt i runderne 5-9, hvor jeg blot fik 2 points. Van der Sterren startede dårligt med $1\frac{1}{2}$ p. af 4, men han afgav her efter blot 2 remiser.

Efter 10 af de 11 runder førte Doucet, van der Sterren og jeg med $6\frac{1}{2}$ points. I sidste runde ofrede van der Sterren mod Doucet ukorrekt en officer, men i gensidig tidnød tilspillede han sig alligevel gevinststilling og vandt hængepartiet. Jeg vandt over Goormachtigh fra Belgien.

16.-28. august 1976	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	pts.	S.-B.
1. Erling Mortensen, Danmark	-	1	0	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	$7\frac{1}{2}$	39
2. Van der Sterren, Holland	0	-	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$7\frac{1}{2}$	38,25
3. Doucet, Frankrig	1	0	-	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	0	1	1	1	$6\frac{1}{2}$	
4. Kinlay, England	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	0	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	6	
5. Ammann, Schweiz	1	$\frac{1}{2}$	0	1	-	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	$5\frac{1}{2}$	32,75
6. Bichsel, Schweiz	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	-	1	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	30,75
7. Hellmayer, Østrig	$\frac{1}{2}$	0	1	$\frac{1}{2}$	0	0	-	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	28,5
8. Bergström, Sverige	0	0	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	-	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$5\frac{1}{2}$	26,75
9. Podzielny, Vesttyskland	0	0	1	0	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	-	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	24
10. Reust, Schweiz	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	1	-	1	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	22,25
11. O. Scott Knudsen, Norge	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	-	1	4	
12. Goormachtigh, Belgien	0	0	0	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	-	$3\frac{1}{2}$	

Højfjeldsskak

Af THORBJØRN ROSENLUND

Det kan ikke siges tydeligt nok: Danmark halter sørgeligt efter Norge og Sverige i udfoldelsen af international turneringsaktivitet. Og hvad der er værre - men ganske naturligt som følge heraf - også i spillestyrke. Vore to brødrelande har begge en række unge spillere, der spiller meget og med mellemrum scorer IM-normer. Deres voksende spillestyrke gør det tvivlsomt om Danmark stadigvæk kan hævde sig i landskampe.

»Gausdal chess international« var den femte titelgivende turnering i Norge i 76, og ret stærkt besat var den med 7 IM-ere og en stormester blandt de 22 deltagere. Fra Danmark deltog den kendte IM-duo: Svend Hamann og Ole Jakobsen + Deres referent, Thorbjørn Rosenlund. Blandt de øvrige deltagere vil jeg nøjes med at fremhæve islændingen Angantytson, der var helt ude af form og stakkels Thor Støre, der startede med 7 nuller. De gode præstationer ses i præmielisten.

Lodtrækningen gav Ole Jakobsen hvid mod Hamann i første runde, og da han ikke som Gheorghiu i et parti i Schweiz i januar gik ud fra at Hamann måtte have et eller andet i ærmet, når han spillede en tydeligt dubiøs variant, vandt han sikkert.

Men runden efter fik Ole Jakobsen den helt store tur af Leif Øgård, der i øvrigt ligesom i Solskinsturneringen gjorde et meget overbevisende indtryk. I resten af turneringen vandt Jakobsen derefter kun eet parti, men da han heller ingen tabte blev det til 5 p. og en 9. plads.

Svend Hamann var en skygge af sig selv (hvis dette ellers er læseren muligt at forestille sig), han stod som hovedregel til tab efter åbningen og klarede sig kun igennem ved snedigt spil i tidnød men først og fremmest modstanderens hjælp. Han sluttede også med 5 p. efter en lang spurt.

Selv måtte jeg nøjes med $4\frac{1}{2}$ p. Jeg remiserede med de fire titelholdere, jeg mødte, men kunne altså ikke score nok mod resten.

Vinder af turneringen blev Øgård med $6\frac{1}{2}$ p. i de 9 runder. Han havde undervejs det held, at ungaren Lengyel p.g.a. sin hengivenhed for bordets glæder ikke fik analyseret deres hængeparti og gik i en evig skak straks efter genoptagelsen, på trods af at stillingen var klart vundet. Men ellers spillede Øgård som allerede sagt meget solidt.

På de næste pladser fulgte svenskeren Niklasson der her hentede sin anden IM-norm i Norge i år, og den aggressive Terje Wibe, der tabte de første to partier, begge med 6 p. Så kom Zwaig, Norge, Lengyel, Ungarn, Helters, årets norgesmester og Farago, Ungarn alle $5\frac{1}{2}$ p.

Om turneringen kan det siges, at det er en fortrinlig ide at spille skak på højfjeldet (ca. 900 m) bortset fra at beskæftigelsen med skak jo i det hele taget udelukker nydelsen af smukke omgivelser. Men at spille, spise og sove i de samme bygninger er meget bekvemt, og når det nu fortælles at turneringen delvis var finansieret gennem fripladser, hotellet stillede til rådighed, var det så ikke tænkeligt, at man kunne alliere sig med en velvillig hotelvært herhjemme. »Himmelbjergturneringen«, f.eks. ville pynte på listen over danske begivenheder.

Duisburg 76

Af THORBJØRN ROSENLUND

Da jeg sidste forår deltog i ungdomsturneringen i Bad Meinberg i Vesttyskland fik jeg en eventualinvitation til sammen med en ven at deltage i en international schweizerturnering, der påtænktes afholdt i Duisburg i juni 76. Når der i så god tid toges kontakt med mig, var det fordi DSU trods invitation i god tid til to spillere kun formåede at sende *een* spiller til Bad Meinberg.

Da turneringen virkelig blev realiseret, tog Erling Mortensen og jeg ned i Ruhr-distriktets berygtede luft for at prøve kræfter med 8 lokalfolk + 6 spillere, som var hentet fra Holland, Belgien, England og

Schweiz. Spillestedet viste sig dog at befinde sig midt i den olympiske træningslejr, der bød på kønne omgivelser og luft uden bismag af svovl.

Blandt deltagerne fandtes så gode spillere som van der Sterren, Holland, Wirthensohn, Schweiz og de Bruycker, Belgien, så plusscoren skulle opnås gennem gevinster mod tyskerne. I første runde gik alt da også nogenlunde planmæssigt. Man havde foretaget lodtrækningen således, at udlændingene mødte hver sin tysker som en slags opvarmning, og de vandt faktisk 8-0, men det kneb! Erling stod tykt til tab efter godt spil af modstanderen, men nerver og tidnød vendte slaget. Og Wirthensohns modstander gik i en mat i een i en klar gevinststilling.

Erling, der jo havde successen ved DM som sit seneste resultat spillede ukoncentreret og leverede utrolige taktiske fejl, han fik 4½ p. af 9 - men udeladelsen af et par af de værste brølere ville have sikret flere points. Resultatet er altså slet ikke målestok for hans virkelige styrke.

Jeg selv, der spillede en sørgelig DM-turnering, havde meget mere held med mig fjernt fra hjemmebanens forstyrrelser og lavede 6 p. - og jeg var som alle andre skakspillere nærmest uheldig! Mit eneste tab - til Marlow, England - var i hvert fald uheldigt.

Wirthensohn er en meget rutineret spiller, hvis partier ikke ser ud af ret meget, men som byder på fine praktiske detaljer. Han lå det meste af tiden i spidsen med det ret ukendte navn Frans Borm, Holland - og mig.

Før sidste runde havde Borm og Wirthensohn hver 6. p., mens jeg havde 5½ p. Da de begge havde på papiret svagere modstandere og jeg i øvrigt mente at sikre et kandidatresultat tog jeg en 12-træks remis mod Griffiths, England i en udmærket Caro-Kann - min fjerde i turneringen. Men Wirthensohn blev nydeligt overspillet af tyskeren Mähler, der derved nøjedes med det nederlag, han i første runde pådrog sig ved totalt at fejlspile de hvide brikker i en Caro-Kann mod mig. Derved blev Borm ensom vinder med sin remis mod Marlow.

Denne Borm er som nævnt ikke særlig kendt, og det har hans lave rating - 2220 - sin store del af æren for. Det gør det nemlig vanskeligt for ham at skaffe sig invitationer - og spiller han ikke, ændres tallet jo heller ikke. Det første internationale ratingtal gives på basis af meget få partier og er derfor i høj grad usikkert. Har man først pådraget sig et for lavt starttal, kan ens karriere hæmmes uhyggeligt. Det er mit indtryk, at Borm er mindst lige så stærk som landsmanden og vennen van der Sterren, som han forresten slog i 20 træk.

Slutstillingen: 1. Borm 6½, 2.-3. Rosenlund og Wirthensohn 6, 4. Marlow 5½, 5. Mähler 5½, 6. van der Sterren 5, 7. de Bruycker 5, 8. Griffiths 5, 9. Erling Mortensen 4½ osv. Wirthensohn og jeg havde samme korrektion.

Jeg spillede som nævnt fire Caro-Kanner, her er en enkelt:

- ial med Deres rejsebureau om:

grønne afgang

Oslo eller Stockholm t/r

1. billet **715,-**
medrejsende
ægtefælle **360,-**

i gennemsnit pr. familiemedlem:

537⁵⁰

SAS ... Deres fly!

Hvid: *Feldmann* Sort: *Thorbjørn Rosenlund*

5. runde.

1. e4, c6 2. d4, d5 3. exd5, cxd5 4. c4, Sf6 5. Sc3, e6 6. Sf3, Le7 8. Lg5. Jeg er mere bange for 8. cxd5, der faktisk er en meget alvorlig indvending mod varianten med e6. 8. —, 0-0 9. Ld3, dxc4 10. Lxc4 Sc6 11. a3, b6 12. 0-0, Lb7 13. Tc1, Tc8 14. Dd3, Sd5 15. Lxe7?? Hermed sætter hvid ikke blot sin chance for åbningsfordel overstyr, men kommer direkte i vanskeligheder. Det rigtige var 15. Lxd5, Lxg5 16. Le4, der er en standardmanøvre, eller 15. Ld2 for at beholde de sortfældede løbere og dermed kontrollen over det vigtige felt f4. 15. —, Sxe7 16. La2? Overser den følgende kombination. 16. —, Sf4 17. De3, Sxg2 18. Kxg2, Sf5 19. Df4, g5! Stærkere end såvel 19. —, Sh4† som 19. —, Dxd4 20. Ld5 20. De4, Lxe4 21. Sxe4, g4 22. Txc8, gxf3† og nu blev det for broget. 0-1.

Jubilæumsturnering i Lemvig

Af THORBJØRN ROSENLUND

Lemvig Skakklub markerede sit 75-års jubilæum med afholdelsen denne invitationsturnering, der spilledes i dagene 1.-5. september på Industrihotellet i Lemvig.

Ordet »invitationsturnering« har i de sidste par år været anvendt om ikke-koordinerede turneringer med udvalgte deltagere, men her dækker det også over det ganske usædvanlige, at spillerne var klubbens gæster og som sådanne helt blev fritaget for udgifter til rejse og ophold. I min omtale af Gausdal efterlyser jeg turneringer med den ydre ramme efter norsk mønster - Lemvigs jubilæumsturnering havde den. Med al respekt for de venlige nordmænd var det nu hyggeligere i Lemvig, og det er livsnødvendigt at trives, hvis syv partier på kun fem dage ikke skal virke stressende.

Udtagelsen af spillerne var lagt i hænderne på årets veteran-mester, hvis spillestil, som vi skal se, stadig er sprælsk og ungdommelig, mens pointhøsten præges af, at den værste sult for længst er stillet. Det blev til et felt med københavnsmeisteren, århusmeisteren, DM-overraskelsen Poul Erik Nielsen og kæmpetalentet Jens Ove Fries, Esbjerg. Desuden repræsenterede John Bisgård de unge stærke Thisted-

spillere, mens Koch og Præstholm er unge mesterspillere fra den jubilerende klub - de spillede egentlig ikke så dårligt, men var handicappede af ringe åbningspil.

Det blev hurtigt klart, at kampen ville stå mellem Brøndum, Fries og mig. Eigil Pedersen havde nemlig tabt til Brøndum i første runde, hvor Poul Erik Nielsen fik sin dronning i klemme mod mig og tabte. Senere gav Jens Ove Fries remis mod Eigil Pedersen i et meget skarpt parti, mens Brøndum gav en hurtig remis i næstsidste runde mod Poul Erik Nielsen. Derved kom de begge et halvt point efter mig i slutstillingen.

I tredje runde mødtes klubkammeraterne Eigil Pedersen og Poul Erik Nielsen i øvrigt for første gang. Det gik ikke stille af.

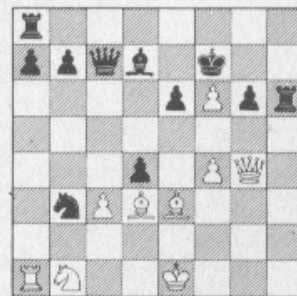
5957

Siciliansk

Hvid: *Eigil Pedersen* Sort: *Poul Erik Nielsen*

1. e4, c5 2. b4, cxb4 3. a3, e6(?) fører til en passiv stilling. Mere energisk var 3. —, d5. 4. axb4, Lxb4 5. c3, Le7 6. d4, d5 7. e5, Sc6 8. Dg4, Kf8 9. Ld3, Dc7 10. Se2, f6 11. f4, f5 12. Dh5(?) Bedre straks 12. Dh3 12. —, g6 13. Dh3, h5 14. g4?! Efter 14. 0-0 har hvid god kompensation for bonden, men det er alt for langsomt for Eigil Pedersen. 14. —, fxg4 15. Dg3, Kg7 16. h3, Sh6 17. hxg4, hxg4. På 17. —, Sxg4 havde hvid den lumske kombination 18. Lxg6, Kxg6 19. Txh5!!, men nu står han til tab. 18. Txh6?! Rendyrket romantik! 18. —, Txh6 19. Dxg4, Ld7 20. Sg3, Sxd4 21. Sh5† Kf7 22. Sf6, Lxf6 23. exf6, Sb3?! Med 23. —, e5 vandt sort hurtigt. 24. Le3, d4. Ser også lovende ud, ...

25. Txa7!?! Et genialt indfald, som af tilskuerne blev takseret som ren galskab. 25. —, Txa7? 25. —, Tah8 var sikrere. 26. Dg5! Dd8. Utroligt nok vinder 26. —, Tal ikke, prøv selv! 27. Dxb6, Dxf6 28. cxd4, Dg7 29. Dg5, Df6 30. Dh6, Dg7 31. Dg5, Df6 32. Dh6, remis. Strengt taget står sort stadig klart bedst, men begivenhederne havde rystet Poul Erik Nielsen, 1/2-1/2.

	1	2	3	4	5	6	7	8	pts.
1. Thorbjørn Rosenlund, Vejlbj-Risskov	-	1/2	1/2	1	1	1	1	1	6
2. Jens O. Fries Nielsen, Esbjerg	1/2	-	1/2	1	1	1/2	1	1	5 1/2
3. Eric Brøndum, Øbro	1/2	1/2	-	1/2	1	1	1	1	5 1/2
4. Poul Erik Nielsen, Nordre	0	0	1/2	-	1	1/2	1	1/2	3 1/2
5. John Bisgård, Thisted	0	0	0	0	-	1	1	1	3
6. Eigil Pedersen, Nordre	0	1/2	0	1/2	0	-	0	1	2
7. Peter Kock, Lemvig	0	0	0	0	0	1	-	1/2	1 1/2
8. Arne Præstholm, Lemvig	0	0	0	1/2	0	0	1/2	-	1

Slotsskak i sommersol

Af BENT KØLVIG

Folkevognen rullede forventningsfuld ad Kalundborgvejen mod nord og Lerchenborg Slot. Det var en søndag eftermiddag sidst i juli, og der havde stået i Skakbladet, at en udenlandsk stormester ville spille med en dansker på det store udendørs spil i parken. Så jeg havde aftalt med min gode ven og nabo, Verner Pedersen, at vi ædelt ville give konerne en fridag og tage børnene med på udflugt. Det var sommerferie, og vi er tilfældigvis også sommerhusnaboer ved Storebælt. Vi hører begge - sagt i al beskedenhed - til de lidt-bedre-end-habile spillere, skønt vi ikke er i besiddelse af et ratingtal. Luften dirrede af bagende varme over gårdspladsen, da vi præcis på slaget halv to parkerede køretøjet. En passant noterede jeg mig en bygning i vistnok barok stil, indgangen til et museum, et billetsalg med postkort, hvor man også solgte poletter til »rosenhaven og parken« (det blev i alt 20 kr.), et cafeteria og det poletbetjente tælleapparat. Så var vi i en allé, for enden af hvilken der skimtedes et mindre opløb. Der var det!

Som afstanden mindskedes, kunne vi også se de imponerende brikker, sorte og hvide i Stauntonmodel med konger på størrelse med et treårsbarn. Man var i fuld gang allerede. På tre sider af flisebrættet sad tilskuere på bænke, på h-linjesiden stod et havebord med stol, hvor en mand sad med vagtsomt blik

og to pegefingre på et skakur. Hvidspilleren var en lyshåret yngling af vikingetype, som bare så ud til at være for ung til at være stormester. Det måtte altså være modstanderen, der var mørk, noget højere og langtfra nogen sportshelt at se på, selv om han håndterede de tunge brikker ganske elegant. Han viste sig at være englænder, Ray Keene og »kun« IM. Vikingen var Erling Mortensen fra VRS, en af de nye lovende.

Der var allerede gjort en del træk, for som det hviskende blev oplyst af én af arrangørerne, havde hver spiller kun 1 time til hele partiet. Stillingen var interessant. Man havde åbenbart udført trækkene: 1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Sc3, d6 4. Sf3, Sd7 5. Lc4, Sb6. Parade mod »truslen« Lxf7†. Nu kom: 6. Lb3, a5 7. a4. Var 7. a3 bedre? 7. —, c6 8. De2, Sf6. Verner hviskede til mig, at den gode, hvide løber ikke skal til b3 i denne åbning. 9. h3, 0-0 10. 0-0, Kh8. Englænderen ville åbenbart spille afventende, og det kom tydeligt frem i de næste træk (som jeg gengiver efter hukommelsen, der har været bedre): 11. Lg5, Sh5 12. De3! Dc7 13. Tad1, Tb8 14. Lh6, Ld7. Hvids stillingsproblem er, at han jo på et tidspunkt er nødt til at gå frem, men hvilken bonde, d, e, f eller g? Der kunne måske spilles 15. e5, f6 16. g4, Lxh6 17. Dxb6, Sg7 18. Se4, Le8, men det var svært at se, om det var godt. 15. Tfe1, Sf6 16. e5. Så skete der altså noget. Hvid havde efterhånden brugt sin halve tid samt alle de træk, der ikke bringer uorden på brættet. 16. —, Sfd5 17. exd6? exd6! 18. Sxd5?

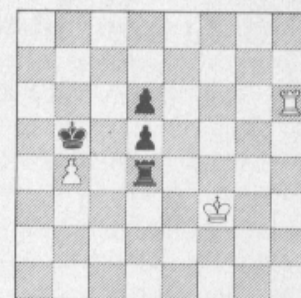
Han tror, at dobbeltbonden er en svaghed. Det vil vise sig, at det tværtimod er hvids venstrefløj, der bliver svagelig. Det rigtige havde nok været 17. eller 18. Dd2, hvorefter der ikke er noget fastlagt. Keene begyndte her at trække hurtigt og beslutsomt. 18. —, cxd5! 19. Lxg7†, Kxg7. Alle de slag på slag var noget for børnene. 20. Ta1, Tbe8 21. Dc1, Te4! Sorts fordel består jo i, at hvids brikker må blive ved a-bonden og ikke kan deltage helhjertet i centrum og på den anden fløj, hvorfor sort så småt kan forlægge kampen til den side. Hvis hvid prøver at få spillet b2-b3, er c-bonden svær at holde. 22. c3, Tfe8 23. Lc2, Txe1† 24. Sxe1, Dd8. Keene kan spille dette her på rygraden, hvad han også så ud til at benytte sig af, for der var ikke skygge at finde i 15 meters omkreds. Han så noget bekymret ud. 25. Sd3, Df6 26. Df4, Te2. Programmæssig indtrængen i stillingen. Nu er bodil i farezonen. 27. Dxf6†, Kxf6 28. Se1, Lf5. Varme og tørst plagede også de tapre tilskuere. En af dem hev sin undertrøje af og lagde den på issen. Så viste det sig, at man kunne låne polet hos urpasseren til at gå op til slottets cafeteria og komme igen på. Det hjalp noget. 29. Lxf5, Kxf5 30. b4. Det er vist på tide med en lille hverdagskombination. Keene gned sin næse lidt, inden han spillede 30. —, Sxa4! Den eneste »kritiske« variant er 31. Kf1, Sxc3 32. Tc1, axb4 33. Txc3, Txe1†. Så gik det stærkt igen: 31. Txa4, Txe1† 32. Kh2, axb4 33. Txb4, Te7! 34. Tb6, Ke6 (?). Hvad var det? Englænderen flyttede stadig a tempo trods sin rigelige betænkningstid, hvad der forekom lidt mystisk. Han så nærmest lidt forpint ud. Det ærgrede mig, at han ikke gav sig tid til at finde 34. —, Td7!! 35. f3, Kf4 36. Tb5, Ke3! 37. Txd5, Kd3! og His Majesty vinder let begge bønder. Forklaringen er vel, at rygmarven ubevidst forkastede et passivt tårntræk. Nu skete der på brættet 35. Kg3, Tc7 36. Tb3, Kd7 37. Kf3, Kc6 38. Ke3, og uden for brættet det, at vore børn legede skjul i parken. Da min interesse for partiet og dets udfald trods solen var kølnet noget af, gik jeg en inspektionsrunde mellem træerne. Da jeg lidt senere vendte tilbage, var skakuret standset, mens Keene fjernede sig i skarpt trav op mod slottet, tydeligvis trykket af noget uskakligt! Den, der havde designet brættets placering så fjernt fra faciliteterne, er nok ikke selv skakspiller.

Jeg opgav at følge slaget træk for træk og gik et par småture i stedet. Spillet kom i gang igen, nærmede sig slutningen. Hvid var i stærk tidnød. Da jeg havde taget et foto af d'herrer og d'brikker, opdagede jeg pludselig, at vor landsmand havde fået sig en remisstilling!

Botswana

Niels Lauritsen tidl. Roskilde bor nu i Botswana, hvor han har deltaget i og vundet det første nationale mesterskab. Turneringen blev spillet i Gabarone og Niels Lauritsen fik 6½ p. (af 7) foran 2. Richter 6.

Efter at Erling Mortensen havde båret sit tårn op på h6, ventede jeg 1. —, Kc6 2. b5†, Kc5 3. b6, Tb4 4. Ke3, Txb6 med remisstilling (dobbeltbonden!), men der skete 1. —, Txb4 2. Txd6, Kc5 3. Ta6, Te4.

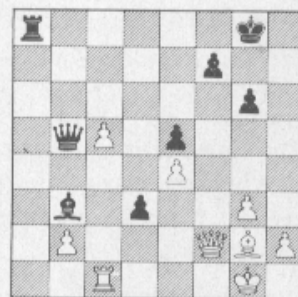

Den hvide monark afskæres. 4. Ta8?? Der gibbede det i mig. Det er et slutspil fra »bogen«: Remis opnås - når bonden mangler fire skridt - ved angreb forfra: 4. Ta1! Te8 5. Tc1†, Kb4 6. Td1, osv. Nu derimod vinder sort, fordi d5-d4 ikke kan forhindres, og kongen er afskåret. 4. —, Te7 5. Tc8†, Kb4 6. Td8, Kc4, og da bonden var avanceret til d2, opgav danskeren. 0-1 og smil, håndtryk samt let hovedrysten. Man kan jo ikke altid forvente, at et opvisningsparti bliver spillet i opvisningsstil. Keene bemærkede til mig, at det hele havde været en værre gang snask.

Men Verner og jeg havde ikke glemt den egentlige årsag til vor tilstedeværelse! Så da brikker og bræt blev stillet til disposition for interesserede, var vi der straks. Sagen var nemlig, at Verner var ved at lave et udendørs skakspil selv hjemme ved terrassen, så nu skulle vi da lige prøve.

Jeg fik sort, og vi kom i gang med en kongeinder, mens berømtederne (desværre) drev væk fra brættet. Jeg opdagede snart, at man i denne form for skakspil delvis kan se på modstanderens blik, i hvilke baner hans tanker går! Vi gjorde os umage, og det lykkedes virkelig, hvad stjernene ikke havde formået: ved fælles anstrengelser at skabe et seværdigt parti med én fiks afslutning:

Efter 32. —, Db4 33. Tc3, Ta1† 34. Lf1 fulgte det »nærliggende« 34. —, Le6! men pointen var hverken at gå til h3 eller c8. Hvid greb chancen: 35. c6, Dxe4! 36. c7, Ld5!! 37. c8D†. Her måtte vi stille, et tårn omvendt, for reserver fandtes ikke. 37. —, Kg7. En hyggelig stilling. Ærgerligt, at alle tilskuerne var væk nu, på nær en enkelt gentleman og vore udholdende børn, som kørte med de trækvogne til brikkerne. Hvid må nu give en af sine damer, og da 38. Df6†, Kxf6 39. Dh8†, Kg5 40. Dh4†, Dxh4 41. gxh4†, Kf4 42. Txd3, Txf1† er tydeligt nok, valgte Verner 38. Dxf7†, Lxf7 39. Dd7. 39. Tc7, Df3 40. Dh3, d2. 39. —, De2! 40. Dh3, De3†, og der er mat ved Ld5†. 0-1.

Her måtte vi stille, et tårn omvendt, for reserver fandtes ikke. 37. —, Kg7. En hyggelig stilling. Ærgerligt, at alle tilskuerne var væk nu, på nær en enkelt gentleman og vore udholdende børn, som kørte med de trækvogne til brikkerne. Hvid må nu give en af sine damer, og da 38. Df6†, Kxf6 39. Dh8†, Kg5 40. Dh4†, Dxh4 41. gxh4†, Kf4 42. Txd3, Txf1† er tydeligt nok, valgte Verner 38. Dxf7†, Lxf7 39. Dd7. 39. Tc7, Df3 40. Dh3, d2. 39. —, De2! 40. Dh3, De3†, og der er mat ved Ld5†. 0-1.

Fruerne nød et glas vin på terrassen, da vi kom hjem: »Nå, har I moret jer?« »Ja, men vi måtte selv have fat i brikkerne, før det blev rigtig sjovt.«

Sidste brev til Hågen!

fra JENS ENEVOLDSEN

Tak for dine bemærkninger og til lykke med 10-års jubilæet. Vi må se at få en ende på dette. Jeg har besøgt Lothar Schmid, der er en af FIDEs højst anskrevne dommere. Jeg forlagde ham vore problemer, og han gav mig ret i alt. Dermed er sagen slut for mig.

Dine »bemærkninger« er ikke særlig argumentative. De er ikke engang smarte. Det minder om et barn, der bliver ved med at sige sin fader imod.

På mit bord ligger en skrivelse fra en af parterne, der er gal over, at sagsfremstillingen i Skakbladet er urigtig og som foreslår følgende ændringer i proceduren:

1) En evt. modpart bør gøres bekendt med indholdet af en indgivet protest, og han bør have lejlighed til at kommentere den.

2) Begge parter bør have mulighed for at afgive mundtlig forklaring og besvare evt. supplerende spørgsmål.

Der er andre end mig, der er utilfredse med Skaknævnet.

Jeg synes, din behandling af alt dette er under den standard, jeg havde ventet af dig.

Mange venlige hilsener *Jens*

Brev til en skuffet »far«

Personligt har jeg sjældent haft noget imod, at mine børn har fastholdt deres synspunkter. Undertiden har det endog fået mig til at indrømme, at de havde ret.

Jeg håber dog ikke, at jeg i de tilfælde har lagt vægt på, om deres argumenter var særlig »smarte«.

med »sønlig« agtelse
Jens Hågen Hansen

PS. Forslagene til 2 procedureregler for skaknævnets sagsbehandling agter jeg at foreslå nævnet at overveje; idet nævnet som bekendt selv fastsætter sin forretningsorden.

PPS. Nye læsere, der vil forsøge at følge med, kan se Skakbladet 1976, nr. 2 side 43, nr. 3 side 69-70, nr. 4 side 102-3, nr. 5 side 141 og nr. 7 side 183-4.

Åbne turneringer i Biel

Samtidig med interzoneturneringen i Biel blev der spillet flere åbne turneringer, hvor adskillige danske spillere deltog. Den stærkest besatte turnering havde to danskere helt fremme i toppen af præmierækken: Sejer Holm blev nr. 2 efter Govedarica, Jugoslavien (begge 8 p. af 11) og Gert Iskov blev nr. 4 i en klump med 7½, hvor den argentinske stormester Panno havde bedst korrektion og blev nr. 3.

FRA LÆSER TIL LÆSER

Åbent brev til Jens Enevoldsen

Jeg har med stigende undren læst de læserbreve, som du - Danmarks mest produktive skakforfatter gennem de sidste årtier - har fået optaget i Skakbladet de sidste par år.

Først dit svar til Bo Jacobsen i 1974, nr. 11. Det er naturligvis i orden, at du prøver at forsvare dig; men det tæller ikke meget at sige: »Det jeg gør er i orden, du kan bare ikke forstå det«.

Dernæst kom dit indlæg »Verdens ringeste skakpresse?« Jeg synes, det bedst karakteriseres ved to af sætningerne i Hvenekildes svar: »Med sikker sans for det væsentlige har »mester Jens« plukket 2 linjer ud, hvor jeg skriver, at Danmark har verdens ringeste skakpresse, når man ser bort fra Ildfolket, Elfenbenskysten og lignende« og »jeg skriver har, han svarer havde.«

Jens Enevoldsen! Det er ikke altid bedre at skyde forbi end slet ikke at skyde!

Mest besynderlige forekommer dog dine kommentarer til Skaknævnets sag nr. 30. I dit juliindlæg konkluderer du, at TL har fejlet ved at skrive: »Den foreskrevne spilletid er ikke angivet på TLs armbåndsur, men er den tid, der er forbrugt på spillernes ure.« Du mener åbenbart ikke, at disse tider i denne sag kan være identiske. Tænker man sig imidlertid, at der er gjort 53 træk, A's ur viser 2.59.30 og B's ur 1.01.30 har vi en samlet spilletid på 4.01.00, spilletiden (4 timer) er udløbet og TL skal afbryde partiet (§ 15). Ethvert fornuftigt menneske kan se det.

Også din jongleren med titler er pudsigt: I dit første indlæg underskriver du dig international dommer. Da du så bliver modsagt af en cand. jur. retirerer du ved at prøve at gøre grin med titlen, går over til at underskrive dig med det onkelagtige Jens og fremstiller dig i øvrigt som den lille, menige skakspillers beskytter mod de juridiske uhyrer. Dine afsluttende personligheder mod skaknævnet synes jeg, du kunne have sparet dig.

Jens Enevoldsen, jeg synes, at den form, du har valgt til at gøre opmærksom på, at du stadig er en aktiv skakskribent, er dårlig. Jeg synes ikke, at dine kværlantiske indlæg har den helt store interesse for den danske skakverden. Lad os i stedet se nogle artikler, der på en mere direkte måde handler om skak - du kan jo godt.

Martin Koch Clausen
Skakklubben Centrum

Forelagt dette svarer Jens Enevoldsen:

Kære Martin Koch Clausen!

Jeg skal fatte mig i korthed. Det af dig anførte eksempel holder ikke vand. Hvis spillerne tilsammen har brugt 4.01.00, og vi stadig opererer med 18 træk

pr. time, må der være spillet fra det. 18. træk. Det normale er her nok en afbrydelse efter det 36. træk og dernæst endnu en spilleperiode. Spilletiden er ikke 4 timer, som du synes at mene, men kun to.

Det må stå klart. Der må ikke afbrydes, før begge spillerne har gjort 54 træk, eller den ene af dem har overskredet. Jeg skal udvide kredsen af dem, du appellerer til under betegnelse »ethvert fornuftigt menneske« til helt ned til sinkestadiet.

Dine øvrige bemærkninger finder jeg ikke anledning til at komme ind på. Jeg venter ikke at kunne gøre alle mennesker tilpas.

Venlig hilsen
Onkel Jens

Kære læserbrevkasse!

Hermed et indlæg! Jeg skal ifølge opfordringen (i nr. 8/9) forsøge at udtrykke mig kort (og »klart«), men for at kunne gøre dette bliver jeg nødt til at bruge lidt skarpere vendinger (for klarhedens skyld) end jeg ellers ville have gjort med mere spillerum til rådighed.

1) Jeg synes Skakbladet i flere år har været lidt kedeligt og tørt ... Man har savnet en mand som Jens Enevoldsen til at give liv (og lidt humor) i spalterne.

Det er ubegribeligt at Danmarks eneste virkelig gode skakpædagog kun af og til optræder i bladet (som parthaver i forskellige diskussioner, der ikke altid kan være lige aktuelle for den bredere masse). Selvom JE jo aldrig er kedelig som skribent!

Hvorfor har Jens Enevoldsen ikke for længe siden været fast medarbejder ved bladet? Han har jo netop en enestående evne til at gøre det »tørre« stof levende og morsomt, så selv 3. klasses spillere vil kunne få fornøjelse af at følge ham.

I nr. 8 klager en læser over Enevoldsens ubehagelige og generende sprog og bruger ordet »skandale«?! Jeg synes, det er en skandale, at vi i Skakbladet i årevis har måttet undvære JEs skarpe og vittige pen!! Skarphed er ofte nødvendigt for at tydeliggøre sine meninger, jvnf. Glistrup, Erhard Jakobsen og Knud Jespersen i folketingsdebatterne.

Hver ville diskussionerne i Folketinget være kedelige uden sådanne folk! Nå, men skakspillere har jo altid haft let ved at blive stødt eller fornærmede.

2) Jeg synes (ligesom vor nye formand) at der skal være lidt mere læsestof i bladet. Der er sikkert mange, der godt kan undvære en del af de meget gnidrede trykte partier. Især dem helt uden kommentarer. Lad os nøjes med nogle få virkelig lærerige og instruktive partier med lidt mere menneskelige kommentarer til og præsenteret på en mere indbydende og overskuelig facon, end det i øjeblikket er tilfældet. Man kan blive helt svimmel, når man kigger på partisiderne!

3) Læsestof?! ... Ja, hvorledes skal dette så forme sig? Efter min mening er en af Skakbladets vigtigste opgaver den at give nogle rettesnore for de mindre

kyndige og erfarne spillere. Bl.a. og først og fremmest på den måde at bladet må indeholde nogle udførlige omtaler af de mest lærerige og instruktive bøger for »middelklassen«. Der findes jo tusindvis af skakbøger. Hvordan finder »hr. middelmand« rundt i denne »bøgjungle«.

Man kan godt blive en rigtig god spiller selvom man kun har nogle få bøger. Spørgsmålet er blot: hvilke bøger? Jeg vil vove at påstå: omtale og beskrivelse af virkelige instruktive skakbøger af almen interesse det har man ikke mødt meget af i Skakbladet, som det hidtil har præsenteret sig.

Til allersidst et par forslag til lidt andet lærerigt eller interessant læsestof:

»Hvorledes træner De førend en vigtig turnering?« I et gammelt skakblad blev Nimzowitsch spurgt om dette og han svarede: »Jeg fordobler min morgengymnastik« (vi kan tilføje for Bent Larsen: »Jeg spiller tennis« - Red.).

Laskers svar var: »Jeg løser opgaver (kombinationsøvelser)«. - Enevoldsen skrev som et slags svar på samme spørgsmål: »Jeg gennemspiller nogle partier af Capablanca. Det giver en vis ro og afspændthed at studere disse klare partier«. (Det var lige før Havanna-olympiaden). Jeg synes emnet er virkelig interessant. Var det ikke en god ide for Skakbladet at genopfriske dette spørgsmål til forskellige af vore topspillere? Finde lidt ud af hvorledes »de store« arbejder (træner) bag kulisserne!? *Vagn Ganding*
Espergærde

Vang Gandings indlæg er forkortet af redaktionen. Til punkt 1 vil jeg gerne knytte følgende kommentar: Det har ikke manglet på opfordringer til Jens om at skrive i Skakbladet, men der er en meget enkel forklaring på at Jens ikke har skrevet mere end han har. I de senere år har han været plaget af dårligt helbred og har bl.a. i lange perioder opholdt sig på sydlige himmelstrøg for at samle kræfter og bruger for tiden (næsten!) al sin energi på bøger, han arbejder på. Først og fremmest fortsættelser af »30 år ved skakbrættet« og »Verdens bedste skak«. I begge tilfælde bøger, som vi er mange, der ser frem til med forventning skal udkomme.

Punkt 2 giver mig en kærkommen lejlighed til et

Forøg din spillestyrke ved analyse

Jeg tilbyder at kommentere og belyse dine skaklige muligheder med henblik på at øge din spillestyrke. Vælg et typisk parti. Honorar pr. parti kr. 50,- incl. anbefaling af studiemateriale. Undervisning i grupper eller enetimer.

IM Børge Andersen
Nørregade 65, 6600 Vejen

par bemærkninger om bladet. Det har efter min mening mange forskellige og ikke altid forenelige funktioner. 1) Det er medlemsblad, og skal som sådan bringe informationer om mange forskellige organisatoriske og andre forhold - både fra ledelsen til medlemmerne, men sandelig også den modsatte vej - og mellem medlemmerne indbyrdes. 2) Der skal være skakunderholdning, stof med skakligt indhold, som almindelige skakspillere har fornøjelse af at læse. 3) Vi skal registrere danske skakspilleres præstationer i dagens skakverden - både herhjemme og i udlandet. Endelig skal vi 4) være fagblad for skak, hvilket bl.a. indebærer at vi bringer partier - også ukommenterede, teoriartikler og turneringsresultater fra det store udland. De fire kategorier overlapper naturligvis ofte hinanden. Man kan også tænke sig en anden inddeling af stoffet uden at det dog ændrer det fundamentale, at der må være en eller anden fordelingsnøgle. Og det er denne nøgle der i øjeblikket er til diskussion og muligvis skal ændres.

Med de to indlæg i dette nr. om fænomenet Jens Enevoldsen vil vi betragte dette emne som uddebatteret - i denne omgang. Der må være andre interessante emner at skrive om i en læserbrevkasse!

Hans Rasmussen

Sommerkonkurrencen

Løsninger

Opgave 1: **1. Kf3! f1D†**. 1. —, Kg1 2. Dg8†, Kf1 3. Dg2†, Ke1 4. Dxf2† osv. eller 1. —, Kh2 2. Db8†, Kh1 3. Db7, Kh2 4. Dc7†, Kh1 5. Dc6, Kh2 6. Dd6†, Kh1 7. Kxe2 osv. og vinder. **2. Kg3†, Kg1 3. Da7†, Kh1 4. Db7†, Kg1 5. Db6†, Kh1 6. Dc6†, Kg1 7. Dc5†, Kh1 8. Dd5†, Kg1 9. Dd4†, Kh1 10. Dh4†, Kg1 11. Dh2†** mat. Studie af *F. Lazard*, 1901.

Opgave 2: **1. Df6! gxf6 2. Sxf6†** samt 3. Sxd7 med bondegevinst. På 1. —, Sf5 vinder 2. g4 eller 2. Dxc7† fulgt af 3. Sf6† osv. Korrespondanceparti *Rattmann-Engel*.

Opgave 3: **1. Ld5, exd5 2. Sd4, exd4 3. Ld6, exd6 4. Te1, fxe1D 5. Ta2†** mat. Opgave af *A. Wotawa*, Welt am Sonntag 1951.

Opgave 4: **1. Da4!** truer 2. Txb4†. **1. —, Txa4 2. b4, Txb4 3. c4, Txc4 4. d4, Txd4 5. e4, Txe4 6. f4, Txf4 7. g4, Txc4 8. Tah2** fulgt af Txb4† med mat. Opgave af *O. Wurzburg*, Pittsburgh gazette times 1916.

Opgave 5: **1. Th1†, Kg7 2. Tg1†, Kf7 3. Tf1†, Ke8**. Eller 3. —, Ke7 4. Tb7†, Kd8 5. Kd6! Kc8 6. Tfb8, Td8† 6. Kxc6 fulgt af mat. **4. Txf8†, Txf8 (Kxf8) 5. Kxe6 (Kf6)** med mat eller tårngevinst. Studie af *Sam Loyd*, Chess monthly 1858. En af den geniale amerikanske opgaveforfatters få studier.

Opgave 6: **1. Lf2, Lc7 2. b8D†, Lxb8† 3. Kb7! Ka5 4. Lh4, Kb5 5. Le1** og sort må opgive angrebet på a6 og hvid vinder på grund af træktvang (5. —, g3 6. Lxc3, Lxc3 7. a7, f2 8. a1D, f1D 9. Da6†). 264

I Svend Hamanns slutspil fra Clare Benedict 74 var situationen den samme, blot var det en hvidfeltet løber, som etablerede træktvangsstillingen. Studie af *Oldrich Duras* (1906). Duras har komponeret mange fremragende studier, man han var først og fremmest en meget stærk spiller, som af mange i perioden lige før 1. verdenskrig blev betragtet som den kommende verdensmester.

Opgave 7: **1. Sf7†, Kg8**. Eller 1. —, Txf7 2. Dc8†. **2. Sh6†, Kh8 3. Dxc7† Kxc7 4. Sxf5†** fulgt af Sxe3. Sort opgav. Parti *Stoltz-Eigil Pedersen*, Marianne Lazne 1954.

Opgave 8: **1. Lh4, Td1 2. Lg3, Tc1 3. Lf4, Tc2 4. Lg5!** Løberen er tilbage på udgangsfeltet, og sort bliver mat i senst 2 træk. Opgave af *T. Nissl* (ukendt kilde).

De første vindere

Vi var lidt for flotte, da vi i sidste nr. skrev at vi kunne bringe både alle løsninger og alle vindere i dette nr. Vi må nøjes med løsningerne samt vinderne i første del af konkurrencen - opgave nr. 1-4, som var i nr. 7.

Vindere blev: Ernst Mortensen, Sofielundsvej 57, 2600 Glostrup (Axel Nielsens skakforlag). Sigurd Jensen, Tæbring, 7900 Nykøbing M (Dansk Skaksalg). P. Hedegård Jensen, Granparken 157, 2800 Lyngby (Skakhuset).

Hver af de 3 vindere har vundet et gavekort på 75 kr. til de forretninger, der er anført efter navn og adresse. Vi gratulerer vinderne og takker alle indsendere. Der var omtrent samme antal som til Julekonkurrencen. -hr.

DANSK SKAKSALG ApS tilbyder...

Vi har ved en fejltagelse fået leveret et for stort parti plastskakplaner, som faktisk er for gode til bare at spille skak på:

Svær vinyl med velourforstærket bagside, vaskbar, uopslidelig, med tal og bogstaver. Feltstørrelse 52 x 52 mm, ydre mål 48 x 48 cm. Særdeles velegnet som skriveunderlag, lægger sig fuldstændig plant med bordet.

Pris så længe lager haves **kr. 20,70**
(Normalpris kr. 22,80)

Bestil plastskakplan nr. 17 hos

Dansk Skaksalg ApS

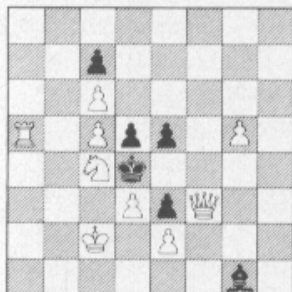
Borgergade 32, 6064 Jordrup
Telefon (05) 55 62 50, giro 3 29 02 20

Din egen forretning

Originalopgaver - alle tilegnet Walther Jørgensen

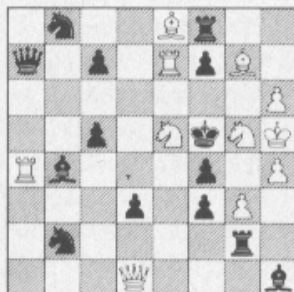
J. P. Toft (løserturneringen)
Broagergade 8, 1672 København V. Tlf. (01) 22 08 22

9878. Bjarne Blikeng
Kristiansund (Norge)

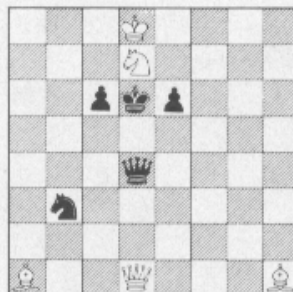
Mat i 2 træk

9879. Per Grevlund, Aalborg

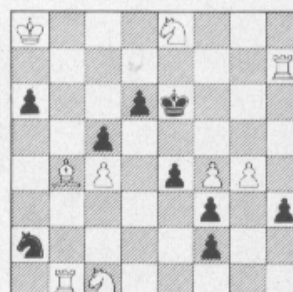
Mat i 2 træk

9880. Leif Schmidt
København

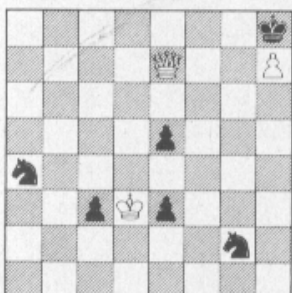
Mat i 2 træk

9881. Lars Larsen
Sønderborg

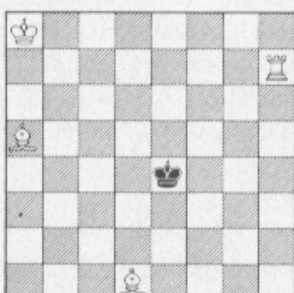
Mat i 3 træk

9882. Jan Mortensen
København

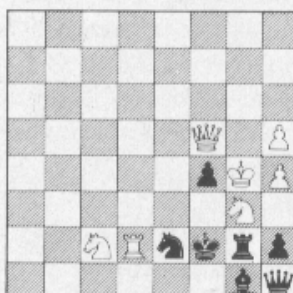
Mat i 3 træk

9883. Arthur Madsen
Svendborg

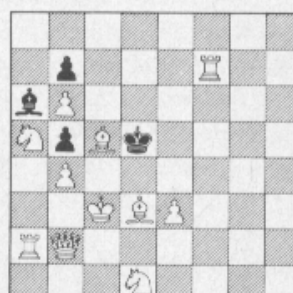
Hjælpepat i 2 træk
2 løsninger

9884. Wolfgang Weber
Karl-Marx-Stadt (DDR)

Selvmat i 4 træk

9885. Verner Johnsen
København

Selvmat i 8 træk

Walther Jørgensen 60 år

Den 3. oktober fylder Walther Jørgensen 60 år. I 1941 publicerede han sin første opgave, en totækker i den daværende skakspalte i Politikens Magasinet. Siden er det blevet til mange flere, hvoraf omkring 125 har opnået placeringer i turneringer. Som problemkomponist er Walther Jørgensen meget alsidig, idet han i tidens løb har komponeret praktisk taget alle former for opgaver, totækkere, tretrækkere, mangetrækker, selvmatter, maximummere, o.s.v. En særlig forkærlighed har han for opgaver med bondeforvandling, ikke mindst alforvandling.

Ikke mindre kendt er Walther Jørgensen som udgiver af skakproblembøger, som han selv trykker. Over 20 titler er det blevet til og flere er på vej! Den sidst

udkomne er en samling af hans egne opgaver: 170 skakopgaver.

En række danske og udenlandske forfattere har ønsket at hylde Walther Jørgensen med en tilegnelsesopgave. Desuden bringer vi to af hans nyeste opgaver.

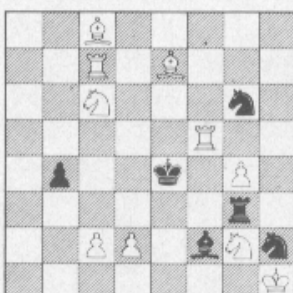
Disse indgår i løserturneringen. Se endvidere nr. 9076V og 9192 i selvmatdommen.

4-skak!

Jeg har konstrueret en ny version af dette spil og søger skakspillere fra nær og fjern (gerne stærke) til hjælp med analysearbejde (åbningsteori o.l.).

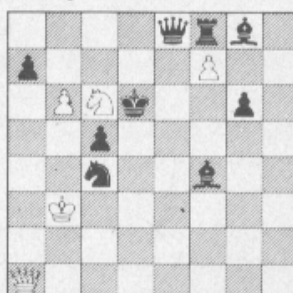
Henvendelse til: Stig Norup, Skovmærke 6, 2800 Lyngby. Tlf. (02) 87 87 62.

9886. Walther Jørgensen
1. præmie Tidsskrift för
schack 1973

Mat i 3 træk

9887. Walther Jørgensen
2. præmie
Europe échecs 1972

Hjælpepat i 2 træk
4 løsninger

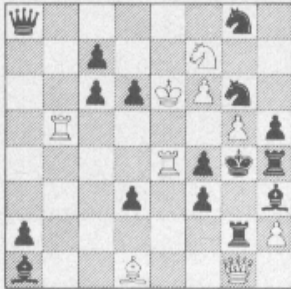
Rettelser

9790 (Hage, april 1976): Der er en femte modelmat: 1 - Lg3 2 Txb4 Lxb4 3 g4+ (Lars Larsen).

9868 (Jørgensen, aug. 1976): ♔h4 er sort.

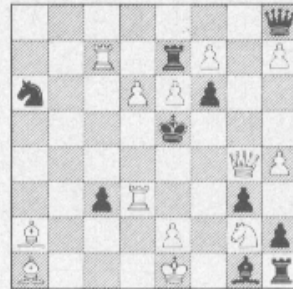
Dom i Skakbladets selvmatturneringer 1969-73

8813V. E. A. Wirtanen
1. pr. 1969-70

Selvmat i 2 træk

9192. Walther Jørgensen
Præmie 1971-73

Selvmat i 3 træk

I Skakbladets 1969-70 turnering deltog 29 opgaver. 3 af disse var ukorrekte (8735 og 8800: dualer, 8895 biløselig). 8882 var ikke original for Skakbladet.

1. præmie. 8813V. Erkki A. Wirtanen (1969). En imponerende opgave, der viser ikke færre end 6 forførelser med tårnet på b-linien. 1. Tb1, truer 2. Lf3+; 1. —, dxc2 2. Df3+; 1. —, Se5 2. Tf4+. 1. Tb8? Sf8+! 1. Tb7? c5! 1. Tb6? cxb6! 1. Tb4? Se5! 1. Tb3? dxe2! (En sBa2 er tilføjet til den side 147, 1970 angivne korrektion).

2. præmie. 8814. Knud Hannemann (1969). ♔c1, ♖a5, ♗c6, ♘c7, ♙e7, ♚f7, ♛g7 - ♜f6. ♞h1, ♟d8, ♠h2, ♡a1, ♢g1, ♣a6, ♤c2, ♥c3, ♦d3, ♧g2, ♨h3. S3+. 8 forvandlinger af hvid med alforvandling på f8. Måske rekordantal i en tretrækker. 1. cxd8S, Kxe7 2. f8T, Kd6 3. Tf7. 1. —, Kxg7 2. f8D, Kh7 3. e8L; 2. —, Kg6 3. Dh8. 1. —, Kg6 2. g8T, Kf6 3. f8L; 2. —, Kh6 3. f8S; 2. —, Kh7 3. f8D.

3. præmie 8851. V. Skovlund Jensen (1970): ♔f1, ♖g3, ♗b3, ♘f4, ♙b8, ♚c6, ♛g6, ♜h8, ♝b7, ♞c3, ♟c7, ♠d3, ♡e7 - ♢d6, ♣h1, ♤d5, ♥e3, ♦f2, ♧f3, ♨f5. S2+ - 2. løsninger. Forbløffende indhold i en tottrækker. Der er lykkedes at fremstille både alforvandling og kongekors. At opgaven ikke er placeret højere, skyldes de svage nøgletræk. 1. d4, Kc6 2. c8L; 1. —, Ke6 2. e8S. 1. Ld5, Kxd5 2. c8D; 1. —, Kd7 2. c8T; 1. —, Kc5 2. Tf5.

Hædrende omtale. 8852. Friedrich Chlubna (1970) ♔b4, ♖e2, ♗a5, ♘d3, ♙e3, ♚e8, ♛d7, ♜f5, ♝a3, ♞a4, ♟b3, ♠c3, ♡c4, ♢d4, ♣g2 - ♤e6, ♥h2, ♦a6, ♧f6, ♨g3, ♩g4. S4+. God strategi, men opstillingen skræmmer. 1. Td1, Sf1 2. Lh6+, 3. Sc5+ 4. Dc2+; 1. —, Sf3 2. Ld2+ 3. d5+ 4. Dd3+.

Rosende omtaler ex æquo: 8893, Jan Mortensen. 8898, Einar Wennick. 8910, Arthur Madsen.

Holger Helledie

I 1971-73 turneringen deltog 21 opgaver, hvoraf 2 var biløselige (9026 og 9158).

Præmie. 9192. Walther Jørgensen (1972). Dobbeltromer. 1. Tc6? Dxb7! 1. Kf1? Txc7! 1. f8S! truer 2. Dd4, Kf5 3. Se3; 1. —, Dxf8 2. Tc6, Dh6 3. Lxc3; 1. —, Txe6 2. Kf1, Txd6 3. Te3.

Hædrende omtale. 9035. Einar Wennick (1971). ♔d1, ♖d4, ♗a1, ♘h3, ♙c1, ♚f7, ♛a6, ♜e5, ♝e2 - ♞b3, ♟d5, ♠h1, ♡g1, ♢e1, ♣f3, ♤h2. S2+. Frigørelser af hvid dronning. 1. Dd2, L- 2. Dd3; 1. —, Ld4 2. Dc2; 1. —, S- 2. Sc5; 1. —, Sd3 2. Db2.

1. rosende omtale. 9013. Lars Larsen.

2. rosende omtale. 9077. Arthur Madsen.

3. rosende omtale. 9184V. Verner Johnsen

4. rosende omtale. 9112V. E. Iwanow.

En ekstrapræmie tildeles 9076V af Walther Jørgensen (1972), der som fantasiskakopgave egentlig slet ikke deltager i Skakbladets turnering. ♔e3, ♖b1, ♗e7, ♘e8, ♙b3, ♚b6, ♛d7, ♜g2, ♝g4, ♞g5, ♟h7 - ♠e5, ♡f2, ♢g3, ♣c8, ♤h1, ♥a2, ♦b7, ♧c6, ♨d2, ♩d6, ♪f3, ♫g7. S4+ - maximummer. 1. Sg7 Lxd7 2. Sf5 Lxf5 3. Dxa2, Lb1 4. Dxb1, fg2+; 1. —, axb1D 2. dxc8D, Dxb7 3. Dxc6, Db1 4. De4, Dxe4+; 1. —, axb1T 2. dxc8T, Tg1 3. Ta8, Ta1 4. Txa1, fxg2+; 1. —, axb1L 2. dxc8L, Lxb7 3. Sf5, Lxf5 4. Lxb3; 2. —, Sa3 3. Ld6. Babson-task.

Per Grevlund

Løsninger til nr. 7

9837 (Boyle). 1. Lb4. Tilsyneladende er der straks mat ved 1. 0-0, men rokaden er ulovlig. Sort konge har nemlig betrådt feltet d2 for at nå til c1 (feltet b3 har aldrig været tilgængelig for sK), således at hK har været flyttet.

9838 (Hjelle). 1. Dd6 med to blokader på to flugtfelter: 1. —, Lb2 2. Dc4+; 1. —, d4 2. Da3+.

9839 (Lider). 1. Ke5? frembringer fem varianter med den frigjorte Lf5, men stranded på 1. —, Lh3! Rigtig er 1. Ke7! og nu er det Tf6 der frigøres og udløser fire varianter.

9840 (Poulsen). 1. Th8 med fire varianter af sort bonde (pickaninny).

9841 (Sørensen). 1. Te5-e3! I forførelsen 1. Te2-e3? følger der andre svar på de to træk 1. —, Lf3 og 1. —, Tf3. Men 1. —, Tf4!

9842 (Dysted). 1. Tc2, truer 2. Tg2+ og 2. Sh3+ 3. Tg6+. 1. —, Df2 2. Tg6+ 3. Lf2+; 1. —, Tg2, Se3 2. Tg2+ 3. Sh3+; 1. —, Sb6+ 2. Lb6+.

9843. (Madsen). 1. Dxf2, Txa2 2. Txa2; 1. —, Tb1, c1, d1, e1 2. TxT; 1. —, Txf1 2. Sxf1. Trækpligt med slagændring (skinspil 1. —, Te1 2. De4+).

9844 (Skovlund Jensen). 1. Le7, Kxe7 2. Kd5, Kd8 3. Sxc4, Ke7 4. Sa5, Kd8 5. c4, Ke7 6. Sxb7, Lxb7+. Skinspil: 1. —, d5+. Fin opgave (V.R.).

9845 (Boyle). 1. Da4 med 4 kongevarianter, dog kun tre mattræk.

9846 (Larsen). 1. Dc2 med varianterne 1. —, S-, Sf4 og Sxc5. Forspil efter 1. —, S-, Sb2 og Se5. Forbedringen består i, at den oprindelige dual er fjernet (forf.).

9847 (Müller). 1. Sd6? Ka3! 1. Sd2! Ka5! 1. Sc3? dxc! 1. Sc5+! Matændringer efter kongetrækkene.

9848 (Riczu). 1. Sg4.

9849 (Boyle). 1. 0-0-0 c2. 2. Td2; 1. —, d2+ 2. Kc2.

9850 (Jensen). 1. Tc5, c6 2. Kf2, Kd4 3. Kf3+. Og i 4 træk: 1. Tc5 2. Kh3, Kf3 3. Te5 4. Te3+.

9851 (Sujitno). 1. Sf4, Kg5 2. Tg3+.

9852. (Petrov). 1. Td6, Kc4 2. Le8, Kc3 3. Lf7, Kxc2 4. Lb2, a3 5. La2, axb2+.

9853 (Hannemann). 1. —, Ka1 2. Tf2, Tb1+. 1. Te3, Sh3 2. Tel, Tf2+; 1. Tg3, Sd3 2. Tg1, Tf2+.

9854 (Larsen). A. 1. Sf5, Ta6 2. Ke4, Te6+. B. 1. Tf5, Ta3 2. Sf4, Te3+.

9855 (Riczu). 1. Kb3, f6 2. Kc4, f7 3. Kd5, Lf8 4. Ke6, f8S+.

Løserliste til nr. 7

Andreasen 458 (2). Frede Back 427. Binderup 508 (3). Boyle 121. Bundgård 420. Bühring 85 (2). Dahl. 268. Danstrup 505 (1). Dithmer 538 (15). Dysted 83 (2). E. v. Essen 152 (1). Flarup 237 (1). Grønnebech 65. Sv. B. Hansen 503 (3). Th. Jepsen 145. V. Johnsen 173 (4). H. Klüver 550 (3). H. Kløve 261 (4). B. O. Kristensen 205 (3). O. Kroll 522 (3). Lahn-Nielsen 523 (3). V. Lemvig-Müller 297 (1). V. Mortensen 70 (2). Lykke Nielsen 44. P. K. Pedersen 483 (1). J. S. Petersen 501 (1). P. E. Rønø 390 (1). Leif Schmidt 114 (4). H. Skotte (+ 26). K. Thrane 441 (17). A. Tipsmark 85 (13). M. og S. Tipsmark 93.

Løser med 500 points

A. Binderup. Niels Danstrup. A. Dithmer. Svend B. Hansen. H. Klüver. Ove Kroll. Lahn-Nielsen og J. S. Petersen.

KORRESPONDANCESKAK

Vanføreforeningens K-skaktturnering 1976-77

Hermed indbydes til ovennævnte turnering. Indskud 25 kr. Tilmelding inden 15. oktober samt indskud sendes til Kurt Skivinger, Blichersvej 39, 3000 Helsingør, tlf. (03) 21 88 78.

Enkeltmandsturnering

Afsluttende grupper

1-345: 1. Erik Lund, Randers 5, 2-3. Arno Urban, Hvidovre og Peer Rafn, Lyngby begge 3½, 4. Peter Rank, Rødovre 3, 5. Knud Top-Jensen, København 3,6. Jacob Jacobsen, Hørning 2, 7. Frode Appel, København 1.

2-709: 1. Knud Erik Andersen, Fr. Bøge 5, 2. Benno Lund †, København 4½, 3. Erik S. Andersen, Glostrup 3½, 4. Thorkild B. Christensen, Hirtshals 3, 5. Harry Pedersen, Fuglebjerg 2½, 6. Jens Vithen †, Århus 2½, 7. Erik Arnfast, Nyborg 0.

2-712: 1. John Hansen, Århus 5, 2. Mogens Bak, Hillerød 4½, 3. Børge Guldager, Erritsø 4, 4. Alfred Pedersen, Thorshøj 3, 5. Hans O. Andersen, Fredericia 2, 6. Jesper Parkhøi, Gr. Strand 1½ 7. Niels Liltorp, Hjørring 1.

2-718: 1. Bent Dalberg, Hvidovre 5, 2. Lindved Sørensen, Ringsted 3½, 3. Henning Rasmussen, Skanderborg 3½, 4. Henning Pedersen, Gentofte 3, 5. O. Henning Johansen, Kr. Helsing 3, 6. Kåre Regnersen, Helsing 1½, 7. Børge E. Sørensen, Horsens 1½.

3-783: 1. Niels Kr. Klausen, Kastrup 5, 2. Niels Pedersen, Hobro 4, 3. Hans Chr. Nielsen, Assens 3½, 4. Henry Madsen, Nykøbing M. 3, 5. Ole Jørgensen, Horsens 3, 6. Flemming Madsen, Skibbild 2½, 7. Karsten Pedersen, Vejle 0.

3-790: 1. Poul Garde, Grundfør 5, 2. Vagn Sejer, Slangerup 4½, 3. Harald Balling, Horsens 4, 4. Vagn Nygaard, Videbæk 3½, 5. Ove Christensen, Sæby 1 (tavs), 6. Viggo Dewald, Albertslund 1 (tavs), 7. Bent Münster, Ishøj 0 (tavs).

Jørn Erik Hansen

Pokalturnering

Afsluttende grupper

5.01: Stig O. Jensen, Roskilde 5½, 2. J. Hågen Hansen, København 5, 3. Steen Erhard, Bagsværd 4½, 4. A. Krog Jørgensen, Ribe 2, 5. H. Malchau, Slangerup 2, 6. E. J. Jessen, Sønderborg 1, 7. A. Larsen, Hvidovre 1.

5.02: 1. Mads Båstrup, København 5½, 2. Jørgen G. Christensen, Åbyhøj 5, 3. N. P. Nissen, Angmagssalik 4½, 4. Harald Balling, Horsens 3, 5. E. M. Kristensen, Esbjerg 2, 6. H. M. Ipsen, Kokkedal 1, 7. H. Knudsen, Elling O.

5.03: 1. O. S. Larsen, Hvidovre 5½, 2. E. Lund, Randers 4, 3. B. Jensen, Brabrand 3½, 4. T. Madsen, Hvidovre 3, 5. M. Jensen, Maribo 2½, 6. E. Høiberg, Struer 2, 7. K. Pagels, Snoghøj ½.

5.04: 1. G. Hansen, København 5½, 2. E. Bak, Vadum 4, 3. J. J. Christiansen, Brønderslev 4, 4. Hans Pedersen, Tjæreborg 3½, 5. Ib Svane, Vanløse 3, 6. K. Lautrup, Hellerup 1, 7. G. Thomassen, Brabrand 0.

5.05: 1. P. E. Nielsen, Højbjerg 6, 2. B. Andersen, Ølstykke 4½, 3. K. Lynggård, Hvidovre 3½, 4. L. P. Mortensen, Næsby F 3, 5. Jens Chr. Larsen, Odense 2, 6. B. Sørensen, Horsens 2, 7. D. Bogø, Brøndby str. 0.

5.06: 1. E. Frederiksen, Sverige 4½, 2. T. Larsen, Nyborg 4½, 3. J. Jensen, Horsens 4, 4. G. Ørsted, Vejle 4, 5. F. Jepsen, Ringsted 3, 6. C. E. Jensen, Ribe 1, 7. V. Jensen, Nakskov 0.

5.07: 1. S. Vestergård, Hvidbjerg Thy 4½, 2.-3. K. S. Pedersen, Haubro og E. Jørgensen, Bramminge 4½, 4. Bo L. Andersen, Lyngby 3½, 5. B. Ene-mark, Glostrup 3, 6. O. Hansen, Århus 1, 7. P. C. Hansen, Hobro 0.

5.08: 1. V. Lemvigh-Müller, København 5½, 2. E. Pontoppidan, Vejle 5½, 3.-5. S. Å. Jensen, Frederikssund, S. Henningsen, Varde og K. Eriksen, Munkebo 3, 6. O. H. Madsen, Nr. Vorupør 1, 7. I. Caspersen, København 0.

5.09: 1. O. Jørgensen, Stenderup 5½, 2. P. C. Pitters, Brørup 5½, 3. P. Thystrup, Hvidovre 4, 4. P. B. Sømod, Åbyhøj 3, 5. G. Nicolajsen, Herskind 2, 6. H. V. Dolleris, Rønne 1, 7. J. Most, Charlottenlund 0.

5.10: 1. N. Leth Svendsen, Helsingør 5½, 2. J. Busk Sørensen, Albertslund 5, 3. John Nielsen, Herlev 4½, 4.-5. Henning Larsen, Års og John Mortensen, Århus 2½, 6. N. Pedersen, Hobro 1, 7. M. Nygård, Vojens 0.

Jørgen Axel Nielsen

Tematurneringer

Indbydelse til nordisk tematurnering i korrespondanceskat 1977

Dansk Skak Union indbyder herved alle organiserede nordiske korrespondanceskakkspillere til tematurnering. Spillere kan vælge mellem at deltage i grupper, hvor temaet er Volga-gambit, dvs. at alle partier starter med åbningstrækkene 1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5, eller i grupper, hvor temaet er Jänisch-gambit, dvs. at alle partier starter med åbningstrækkene 1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, f5.

Turneringen er tænkt som en chance for den spiller, som ønsker at studere et specialvåben til brug i nærskak eller for den, som kan tænke sig at yde bidrag til studiet af åbningsteorien ved at gennemprøve sjældent spillede varianter eller egne ideer. Det er meningen at bruge partimaterialet til en artikel eller en mindre bog, hvorfor nye ideer er af særlig interesse.

Turneringsregler

1. Alle organiserede skakspillere i de 5 nordiske lande kan deltage.
2. I den indledende runde tilstræbes det at placere spillerne efter formodet spillestyrke sådan, at grupperne bliver lige stærke, ligesom det forsøges at få flest muligt af de 5 nationaliteter repræsenteret i grupperne.
3. Gruppevinderne + evt. nr. 2 går videre til semifinaler, hvorfra man på samme måde placerer sig til finalen.
4. Der stiles efter en finale med 10 deltagere, men med under 100 deltagere i hver temagrupper går gruppevinderen direkte til finalen.
5. Indskud Dkr. 35.

6. Tilmelding senest d. 1.11.76

til turneringsleder

Willy Abrahamsen

Korkendrupvej 27

DK-5540 Ullerslev,

Danmark. Tlf. (09) 36 15 90.

Postgiro 7 28 57 87.

Tematurneringen er som bekendt et nyt initiativ på K-skakfronten. En spørgeskemaundersøgelse blandt deltagerne i tematurneringen lettisk gambit, som spilles nu, har vist, at man spiller med i denne turnering af mange forskellige grunde, som kan prioriteres som følger:

- 1) for at have et specialvåben til brug i nærskak.
- 2) for at medvirke til studiet af åbningen.
- 3) for at fremme nordisk K-skaksamarbejde (mange ønsker oprettet en nordisk K-skak-turnering).
- 4) mange andre.

Af breve og kort fra deltagerne i lettisk gambit fremgår det, at der i de fleste grupper er opstået samarbejds- og kammeratskabsforhold omkring studiet af åbningen. Man udveksler erfaringer vedr. varianter på en stor del af skakkortene, og et par grupper har vedtaget at duplikere og rundsende samtlige gruppens partier. Der kan ikke være tvivl om, at det senere vil kunne ses på spillestyrken.

Vi håber, at mange K-skakspillere vil melde sig også til denne tematurnering.

W. Abrahamsen

Tilmelding og indskud

ENKELTMANDSTURNERING:

Turneringsleder: Jørn Erik Hansen, Sømarksvej 230, 5471 Sønderød. Tlf. (09) 89 14 77. Giro 1 27 50 97.

Elitekl. 50 kr. - Mesterkl. 40 kr. - 1.-2.-3. kl. 35 kr.

7 deltagere i alle klasser.

HOLDTURNERING:

Turneringsleder: Kaj Pagels, Vejrmosegårdsallé 5, Snoghøj, 7000 Fredericia. Tlf. (05) 94 33 27. Giro 5 04 32 55.

A-B-C-klassen (3 hold à 4 spillere) 80 kr. pr. hold.

UDENLANDSKE TURNERINGER:

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm. Tlf. (07) 37 11 49. Giro 4 10 59 15.

Europaturneringer: M-H-1.-2.-3. kl. (7 deltagere) 20 kr. (15 deltagere) 25 kr.

Verdensturneringer: samme klasser (7 deltagere) 25 kr. (15 deltagere, kun i M-kl.) 30 kr.

POKALTURNERING:

Turneringsleder: Jørgen Axel Nielsen, Kristiansgårdsvej 3, 8330 Beder. Tlf. (06) 93 67 90. Giro 16 96 15. Starter ca. 15. november. Se indbydelse i nr. 9. 35 kr.

TEMATURNERINGER:

Turneringsleder: Willy Abrahamsen, Korkendrupvej 27, 5540 Ullerslev. Tlf. (09) 36 15 90. Giro 7 28 57 87. Starter efter indbydelse - følg med i Skakbladet. 35 kr.

Nordisk postsjakk blad

Dansk redaktør: Svend Åge Eriksen, Søborgvej 17, 8900 Randers. Tlf. (06) 43 17 93. Giro 7 28 66 51.

Årsabonnement (6 numre) 24 kr. - Udkomne numre efterleveres.

Linjebetaling for turneringsindbydelser

Turneringsindbydelser optages mod betaling af 5 kroner + moms pr. linje (for koordinerede turneringer gælder dog, at overskrift + de første 6 linjer er gratis). For en indbydelse i ramme er prisen 8 kroner + moms pr. linje, overskriften medregnes altid. Indbetalingskort udsendes af DSUs kasserer umiddelbart efter, at indbydelsen er bragt i Skakbladet.

* foran en turneringsindbydelse betyder, at særlige lokaler for ikke-rygere ikke forefindes, jfr. EMT-reglementet § 24.

Kommende turneringer, koordinerede

Espergærde turneringen 1976

Espergærde Skakklub indbyder til koord. EMT på den moderne *Tibberupskole* (5 min. gang fra Espergærde st.). *Spilledage*: 13/11, 14/11, 22/11, 27/11, 28/11, 6/12 samt 11/12. *Spilletider*: Lørdage kl. 14, søndage kl. 12, de to mandage kl. 19,30 (M-kl. kl. 18,30) *Klasser*: M-1-2-3 samt dameklasse (ikke koord.). *Indskud*: Kr. 50-50-40-30. Damekl.: *Gratis!*

Tilmelding med spillerkort til *Helge Jensen, Hvidevej 8, 3070 Snekkersten, tlf. (03) 22 07 57* senest d. 5. november. Indskud til *Espergærde Skakklub, giro 14 45 37*.

NB! Speciallokaler for ikke-rygere, lynskak og fornøjelsesskak. Lynturnering efter sidste runde. Der er gode togforbindelser til København og øvrige Nordsjælland.

På gensyn i Espergærde!

* Vestvoldturneringen 1976

Koordineret turnering arrangeret af Vestvoldklubberne: Albertslund, Brøndby, Glostrup, Rødovre og Vanløse skakklubber.

Spillested: Glostrup Bibliotek
Kildevældets alle 5
2600 Glostrup

Spilletider: 6/11, 7/11, 27/11, 28/11, 11/12 og 12/12. Mesterklassen spiller desuden 11/11.
På lørdage startes kl. 14,30.

Klasser M: 60 kr., 1. kl.: 50 kr., 2. kl.: 40 kr. og turnerings- og 3. kl. 35 kr.
indskud:

De 8 højest ratede af de tilmeldte mesterspillere placeres i en mesterskabsklasse. De øvrige mesterspillere deles i lige stærke monradgrupper, hver med omkring 20 deltagere.

Tilmelding: Tilmelding vedlagt spillerkort samt betaling sker til Vestvoldklubbernes kasserer: *Ejlert Andersen, Rødager Allé 60 st., 2610 Rødovre, giro 5 56 10 86*.

Tilmeldingen skal være Ejlert Andersen i hænde senest den 16/10.

Indbydelse med fuldstændig spilleplan er tilsendt alle klubber i 1. hovedkreds, og den kan også rekvireres hos Ejlert Andersen.

Andre kommende turneringer

Så er der hurtigskak i Kolding!

Det går løs den 16-17. oktober. Nærmere om de fine præmier, indskud, spillested og overnatningsmuligheder mm. sendes til klubberne i hovedkredsene 3, 4 og 5 og kan af interesserede herudover rekvireres hos *Hans Koldsø, Binderup, 6091 Bjert, tlf. (05) 57 22 40*.

Altså 16-17. oktober - *Velkommen!*

Ringstedturneringen 1976

Hurtigskak, 6 runder monrad. Den 10. Ringstedturnering spilles søndag den 14. november kl. 9,00 på Valdemarskolen, Skolegade, Ringsted. *Klasser og indskud*: M-1-2-3, kr. 35-30-25-20. *Præmier*: 80% til kont. pr., desuden ærespræmier og pokal. Tilmelding med indskud til *Lasse Appelquist, Hvalsøvej 328, Tingerup, 4360 Kirke-Eskilstrup, tlf. (03) 40 91 70, giro 7 25 64 34*. Senest 6/11.

Hurtigskak i Tølløse

Tølløse Skakklub indbyder til sin 3. hurtigskaktur-

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
1455 KØBENHAVN K
DANMARK

tirsdag-torsdag kl. 10-17.30
fredag kl. 10-18.30
lørdag kl. 9-14, mandag lukket

TELEFON (01) 14 62 91
GIRO 5 87 15

nering søndag den 7. november på Tølløse central-skole. Der spilles 5 runder med start kl. 10,00. Der spilles i M-1-2-3-4. kl., indskud kr. 40-35-30-25-20.

Tilmelding og indskud senest 1. november til *Tølløse Skakklub, Hovedgaden 8, 4360 Kirke Eskilstrup, giro 3 18 80 94*. Oplysninger på telf. (03) 48 56 36.

Viborg Skakklubs 60 års jubilæumsturnering

Vi afholder d. 16-17./10 en hurtigskaktturnering med 1 times betænkningstid (7 runder monrad) på Vestre skole, som muligvis kan tilbyde gratis logi. Der startes lørdag kl. 12,00. Vi spiller i 4 grupper: Mester, 1. (1. og 2. kl.), 2. (3. kl. og begyndere) samt Veteran (over 55 år). 1. præmie i mestergruppe mindst 400 kr. + ærespræmie. Alle andre præmier efter deltagerantal. Øvrige oplysninger og tilmelding hos *Jens Hult Hansen, Houlkærvej 10 st.tv., 8800 Viborg, tlf. (06) 62 73 66*.

Koordinerede turneringer

Himmerlandsturneringen 1976

Der var 32 deltagere i turneringen. Vinder af *mesterklassen* (8 deltagere) og himmerlandsmester blev Kurt Pedersen, Ålborg Skf. med 5 p. - 2. Jørgen Jørgensen, Nørresundby 4½ og 3. Ole Hansen, Ålborg Skf. 4½.

1. klasse (12 deltagere): 1. Robert E. Kristensen, Ålborg Skf. 5½, 2. Henning Larsen, Års 4, 3. Georg Sigård, Nørresundby 4.

2. klasse (12 deltagere): 1. Bent Christensen, Års 6½, 2. Jørgen Madsen, Års 5½, 3. Bent Rasmussen, Nørresundby 4.

Karl T. Madsen

Vejle, Forårsturneringen 1976

Der deltog 102 i årets forårsturnering, som dermed blev væsentlig større end turneringen om Vejlemesterskabet. Sigfred From opnåede i E-klassen et kandidatresultat.

Resultater:

E-klassen (8 delt.): 1. Sigfred From, Herning 6, 2-3. Gunnar Nielsen, Evans og Peter Mikkelsen, Kolding 4½.

M-klasse (12 delt.): 1. Jørgen Lynggård, Vamdrup 5, 2. Bjørn Laursen, Evans 5.

1. klasse A (12 delt.): 1. N. K. Sørensen, Evans 6, 2. Jesper Lykke Pedersen, Hørning 4½.

1. klasse B (14 delt.): 1. Willi Borgen Paulsen, Evans 5, 2. Torben Forsberg, Springeren 4½.

8 deltagere i hver af øvrige grupper:

2. klasse A: 1-2. Steen Kock, Evans og Finn Stefens, Springeren 5½. 2. klasse B: 1. Jan Sørensen, Nr. Snede 6½. 2. klasse C: 1-2. Chr. Dahl og Thomas Nielsen, Evans 5½. 2. klasse D: 1-2. Arne Andersen, Evans og Hans Koldsø, Kolding 5.

3. klasse A: 1. Kristian Møller, Springeren 6, 2. Rasmus Rasmussen, Hørning 5½, 3. H. C. Deth-

lefsen, Evans 5. 3. klasse B: 1. Niels Skou, Evans 5½, 2-3. Torben Friis, Fredericia og Chresten Hansen, Korning 5. 3. klasse C: 1. Hans Skov, Evans 6, 2-3. Carl Pedersen, Nr. Snede og Holger Barrit, Korning 5.

-kf

Andre turneringer

Nordisk skakstævne i Randers

I forbindelse med en nordisk kulturuge i Randers havde Skakklubben af 1946 med økonomisk støtte fra Kulturelt Samvirke arrangeret et nordisk skakstævne den 28. august med deltagelse af Oslo Schakelskap og Fritsla Schacksällskap, Viskafors. Der spillede en hurtig trekantmatch, betænkningstid 50 min.

Resultatet blev en meget sikker sejr til Oslo, som vandt 8-2 over Skak 46 og 7½-2½ over Fritsla. Fritsla besejrede Skak 46 med 6-4.

Ib Holme Hansen

DANSK SKAKSALG ApS tilbyder...

Elektroniske skakure (se annoncen i nr. 7)

Adskillige kom for sent til de første 10 elektronure til nedsat pris. Vi følger op med dette tilbud. I resten af 1976 kan verdens mest avancerede skakur købes på følgende vilkår:

Kontantpris **kr. 1035,-**
(normalpris kr. 1288,-)

Uret kan nu også fås på afbetaling
Over 5 måneder:

Udbetaling kr. 300,-, derefter
5 rater a kr. 156,20, ialt
kr. 1081,-

Over 8 måneder:

Udbetaling kr. 300,-, derefter
8 rater a kr. 105,25, ialt
kr. 1142,-

Over 11 måneder:

Udbetaling kr. 300,-, derefter
11 rater a kr. 84,-, ialt
kr. 1224,-

Vidste du forresten, at LUXOMAT I formentlig er det skakur i verden, som allerbedst modstår lynskak-angreb? 2 års garanti - også selvom du spiller 100 lynskakpartier om dagen!

Dansk Skaksalg ApS

Borgergade 32, 6064 Jordrup
Telefon (05) 55 62 50, giro 3 29 02 20
Din egen forretning

10. internationale weekendturnering i Vejle

Ikke færre end 7 spillere fik lige mange points i toppen af Vejles 10. internationale weekendskaktturnering, som blev afviklet i Hældagerhallen. En helt enestående situation i turneringens historie. Efter beregning af almindelig og udvidet korrektion kunne turneringens hidtil yngste vinder udpeges: Den 22-årige Eric Bentzen, Ålborg.

Vinderen af basisgruppen var dog kun halvt så gammel: Den 11-årige Curt Hansen, Tinglev.

Resultater iøvrigt:

Mestergruppen: 2. Kunsztowicz, Vesttyskland, 3. Erik Bang, Ølsted, 4. Ulrik Rath, Odense, 5. Münder og 6. Gerick, Vesttyskland, og 7. Bo Jacobsen, Vejleby-Risskov. Alle disse opnåede 7 points.

Max. mesterstyrke (mestergruppen): 1. Jan Rewitz, Esbjerg 5½, 3. Peter P. Jensen, Vejgård 5, 4. Peter Øgård Madsen, Evans 5.

1. klasse: Her opnåede den populære, landskendte sønderjyde, G. Sloth Jensen, Vojens turneringens højeste score: 8½ points. På de næste pladser fulgte 2. Henning Pedersen, Ikast 7, 3. Henning Sørensen, København 7, 4. Jørn Sørensen, Vejle 7, 5. G. Søndergård Larsen, Egedesminde 6½, 6. Anders Kristensen, Varde 6½, 7. Karsten Sommerlund, Odense 6.

Basisgruppen: 1. Curt Hansen, Tinglev 7½, 2. Ove Hansen, København 7½, 3. Finn Andersen, Mørke 7, 4. P. Møller Nielsen, Ejstrupholm 6½.

Max. 3. klasse (basisgruppen): 1. Jørgen Smedegård, Bøvlingbjerg 6, 2. Niels Chr. Andersen, Outrup 5½, 3. Ove Faueryby, Sønderborg 5 og 4. Jesper Petersen, Kolding 5.

Ialt 225 deltagere fra Danmark, Vesttyskland, Sverige og Grønland.

Skakalmanakken 1977

Også denne gang kan uheldig overlapning af turneringsarrangementer konstateres. Hjælp med til at undgå sådanne »uheld«: Planlæg næste års turnering i virkelig god tid - og skynd dig at sende oplysninger om: Dato for første runde, spillested (mindst et bynavn), turneringens art og navnet på en kontaktperson til Ole Balslev, Overdammen 12, 6760 Ribe. Fristen er 15.10.

Og optagelsen i Skakalmanakken 1977 er gratis!

DANSK SKAK UNION

Fortsat fra side 242

2. hovedkreds

Næstved Skakklub har fået ny formand: Poul Skovsgaard, »Lindegård«, Kostræde 11, 4750 Lundby. Tlf. (03) 76 1 69.

Skakklubben »1927« Ringsted har fået ny formand: Lindved Sørensen, Hejreskovvej 4, Alsted 4173 Fjenneslev.

Gørlev Skakklub: Spilleaften ændret til onsdag.

4. hovedkreds:

Tønder Skakklub's formand, J. C. Pedersen, har fået ny adresse: Kogsvej 14, 6270 Tønder. Spilleaften ændret til mandag.

5. hovedkreds:

Springeren, Kolding har fået ny formand: Keld Madsen, Lyngsvej 1, 6000 Kolding.

6. hovedkreds:

»Aros« har fået nyt spillested: Ungdomsgården, Skovvangsvej. Spilleaften ændret til tirsdag.

8. hovedkreds:

Helsingør Skakklub har fået ny formand: Ole Larsen, Horsedammen 4, 3000 Helsingør. Tlf. (03) 22 14 66 kan b.

-wl.

Statsbibliotekets tidsskriftlæsekredse

Atter i år kan Statsbiblioteket i Århus tilbyde ca. 3000 tidsskrifter i bibliotekets læsekredse. Som læsekredsabonnet modtager man tidsskriftnumre efterhånden som de udkommer og har lov til at beholde numrene i 10 dage, hvorefter de skal videresendes til næste abonnent.

Der er tidsskrifter indenfor næsten alle fagområder i det nye katalog for 1977, som udkommer i begyndelsen af oktober. Af skakblade er der følgende: Chess life & review, Deutsche Schachzeitung, Fernschach, Schach-Echo og Tidsskrift för schack.

Katalogen fås ved henvendelse til: Tidsskriftlæsekredse, Statsbiblioteket, Universitetsparken, 8000 Århus C. Tlf. (06) 12 20 22, lok. 229.

Sidste frist for indtegnning som deltager er den 23. oktober 1976.

SKAKBLADET - ISSN 0037 - 6043

udgivet af Dansk Skak Union, udkommer hver måned. Abonnement kan tegnes på Skakbladets ekspedition. Abonnementspris pr. år: 54,- (inkl. moms og forsendelse).

Færøerne, Norge, Sverige, Finland, Island: kr. 54,- pr. år (inkl. forsendelse). Øvrige udland kr. 60,- årligt (inkl. forsendelse).

Redaktion: Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Byleddet 9, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 06 27.

Indsendelsesfrister: se 2. omslagsside. Mindre meddelelser kan som regel medtages i næste nr. hvis de er redaktøren i hænde senest 2. weekend efter den normale indsendelsesfrist. - Manuskripter m.v. som uopfordret indsendes til redaktionen må vedlægges svarporto, hvis de ønskes retur.

Skakbladets ekspedition: Postboks 8, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 20 42. Giro 6 02 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet, Viborg a-s ved Jørgen W. Jensen.

Til korrespondanceskak

Korrespondanceskakkort med dansk tekst, 100 stk. 9,00 - 200 stk. 17,50 - 500 stk. 42,00 - 1000 stk.	82,00
Korrespondanceskakkort med tysk/engelsk tekst, 100 stk. 9,00 - 200 stk. 17,50 - 500 stk. 42,00 - 1000 stk.	82,00
Noteringshæfte, specielt til korrespondanceskak, til 15 partier	6,50
Rapportlister til dansk korrespondanceskak	0,10
Rapportlister til international korrespondanceskak	0,30
»Korrespondancepakken« (indeholder 200 skakkort, 6 rapportlister og 1 noteringshæfte)	24,00
»Liga« lommeskakspil til 6 partier, så man kan have stillingen i alle korrespondancepartierne sat op på én gang, med celluloidbrikker	24,50
Samme, men med smukt rødt vinylomslag	33,50
»Liga« lommeskakspil til 12 partier, med plasticbrikker	44,00
Samme, men med smukt rødt vinylomslag	53,00

Skaklitteratur

Kristensen/Nielsen: Alt om skak . 468 sider, indb. Før 126,00 - Nu	46,00
Larsen: Åbningsspillet i skak . 4. udgave, 138 sider	35,50
Larsen: Lærebog i skak . 2. udgave, 117 sider	35,50
Larsen: Spasskij - Fischer 72 . 20 partier, 90 sider	20,70
Larsen: Skakskole I . 100 kombinationsøvelser, 47 sider	12,50
Larsen: Skakskole II . Logik og sund fornuft, opgaver, besvarelser, temaregister, 63 sider	12,50
Larsen: 50 udvalgte partier 1948-69 . Udførlige kommentarer, 199 sider	35,50
Keres/Kotov: Kunsten at vinde i skak , 3. oplag, 142 sider	15,50
Euwe: Bedømmelse og planlægning . 178 sider, indb.	31,00
Euwe: Strategi og taktik . 155 sider, indb.	31,00
Euwe: Positions- og kombinationsspil . 123 sider, indb.	31,00
Kotrc/Gerschenkron: Moderne skak . Fin lille åbningsbog, 167 sider, indb.	27,60
Enevoldsen: Hyg Dem med skak . 90 studier m.m., 124 sider	7,00
Enevoldsen: Bobby Fischers vej til VM . 60 partier m.m., 192 sider	34,50
Enevoldsen: Åbningsspillet i skak . 96 sider	20,70
Enevoldsen: Tårnslutspillet i skak . 76 sider	16,60
Ahlm/Hildebrand: Matchen Larsen-Andersson 1975 , 8 partier + Sveriges landskampe 1975 , 94 partier	25,00
Westerinen: Sc6!? . Forskellige varianter med Sc6 i »Kongeindisk«, 58 sider	20,00
Johansson: Schachgeniet Anatolij Karpov . 70 partier, heraf 43 fra »Kandidatmatcherne« mod Polugajevskij, Spasskij og Korchnoj, 153 sider	35,50
Hildebrand: 1. b2 - b4 . 42 sider	10,00
Jonasson: Morra-gambit . 1. e4, c5 2. d4, c x d4 3. c3, 3. oplag	16,50
Boleslawski: Sizilianisch, Drachenvariante bis Paulsen-System , 295 sider	51,25
Boleslawski: Skandinavisch bis Sizilianisch . Skandinavisk, Caro-Kann, Aljechin-forsvar, Nimzowitsch-forsvar, Siciliansk, 317 sider	51,25
Keres: Dreispringerspiel bis Königsgambit . 3. udgave, 360 sider	44,00
Keres: Spanisch bis Französisch . 3. udgave, 398 sider	47,00
Taimanow: Slawisch bis Reti-Eröffnung . 2. udgave, 365 sider	48,80
Taimanow: Nimzowitsch-Indisch bis Katalanisch . 533 sider	56,75
Kotow: Lehrbuch der Schachtaktik , bind I. 269 sider	47,00
Koblenz: Lehrbuch der Schachtaktik , bind II. 344 sider	56,75
Botwinnik: VM Botwinnik-Smyslov, Moskva 1954 . 100 sider	20,50
Kühnle-Woods: San Antonio Texas 1972 . 1.-3. Portisch, Petrosjan, Karpov 4. Gligoric 5. Keres 6.-7. Hort, Suttles 8.-9. Mecking, Larsen, 16 deltagere, 120 partier	22,00
Golz/Keres: Schönheit der Kombination . 309 fine kombinationer, 256 sider	44,00
Harding/Markland: Sicilian:... e5 . Varianter i Siciliansk, hvor sort spiller e5, 110 sider Indb. 63,50 - Hft.	41,00

Skakbladepakke

Bestil en skakbladepakke, som indeholder 10 forskellige blade fra hele verden, nyere og ældre mellem hinanden, som vi sælger til nedsat pris kr. 25,00 + porto.
Alle priser er inklusive Moms. - Ved forudbetaling må der medsendes et beløb til porto.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense - Telf. (09) 12 52 50
 Dansk postgiro 600 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03-4 - Norsk postgiro 99324

1820
 Frederiksberg alle 781
 1340 TØLØSE
 BAKKEN 14 STORE MERLØSE
 803 NR PALLE S MAGLEN